

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Pegele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Meg jelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... .. 1000 Lei
Fél évre ... .. 540 Lei
Negyed évre ... .. 270 Lei
Havonta ... .. 90 Lei

Hirdetések díjazás szerint!

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Adóiktatura.

Az aradi és kereskedelmi iparkamara ma délután nagyfontosságú igazgatótanácsi ülést tartott, amelyen több érdekes felszólalás hangzott el. A szónoklatok közül azonban messze kiemelkedik az a beszéd, amit Cristea Niculescu, az Arad-brádi ipari r.-t. vezérigazgatója tartott. Ezuttal nem kisebbségi, hanem román ember mondott lejáró bírálatot a romániai adózásról és mutatta ki a rendszer hibáit, kiemelve azokat a sérelmeket, a miknek orvoslása érdekében már évek óta szívós és elkeseredett küzdelmet folytat mindenki, maguk a kereskedelmi és iparkamarák is. — Sajnos — eddig nem valami nagy eredménnyel.

Cristea Niculescu, az europeer látókörű kereskedelmi szaktekinély, aki bejárta az Újvilágot is, fölényes objektivitással kezelte a problémát és kíméletlenül feltakarta a sebeket. Ékes dialektikával mutatta ki, hogy Romániában diktatórikus adórendszer van, aminek következtében a pénzügyi hatóságok és az adófizető polgárság úgy állnak egymással szemben, mint az elkeseredett ellenfelek. A pénzügyigazgatósági megbízott nemcsak megkínzója, de egyben bírálja is az adófizetőnek, akire önkényesen és erőszakosan annyi adót nyom rá, amennyit épen akar. Az adófizetők tömege tehát Niculescu megállapítása szerint is ki van szolgáltatva annak a rendszernek, amelynek egy-egy diktátora található minden városban, akik kényükre-kedvükre sujtják a polgárságot, amíg lehet, amíg az nem embe-rel meg magát, mint az Váradon történt, olyanira, hogy a pénzügyi diktátornak el kellett hagynia a várost.

Rámutatott Niculescu arra is, hogy az adóikvetések jóval felülmúlják azt a maximumát a teherbírásnak, amit a polgárság el tud viselni. A külföldi kereskedő több jövedelmet vall be, mint amennyi a valóságban van, csak hogy ezáltal hitele növekedjék. Igen ám, csak hogy a külföldi kereskedő megbízhat a maga pénzügyi hatóságaiban és tudja jól, hogy azok nem törekszenek az ő tönkretételére. Nálunk azonban ennek pontosan az ellenkezője történik minden tekintetben. Nálunk nem tudják a pénzt összefogni. Vagy még azelőtt folyik szét, mielőtt az államkasszába beérne, vagy pedig, azután. Természetes, hogy ilykép sosem elég az adó, amely a polgárok véres vtrejtekéből préselődik.

Mindezekben a bajokon úgy lehet segíteni, ha a rendszert gyökeresen megváltoztatjuk és kiirtjuk azt a szellemet, amely ellenségek-ké tette a kinos létküzdelmekben az adózót és a pénzügyi hatóságot. Ekkor, de csakis ekkor, ebben a tisztultabb légkörben kezdődhetik meg ennek az országnak gazdasági konszolidációja, amelyre pedig már oly nagy szükség van régi idő óta.

Ismét elhalasztották Zogu megkoronázását

A keresztény lakosság között izgatott a hangulat. — Achmed Zogunak elment a kedve a királyságtól.

(Milano, augusztus 30.) A Corriere della Sera tiranai jelentése szerint Achmed Zogunak már egyszer elhalasztott királlyá való proklamálását, amely mára volt kitűzve, ismét elhalasztották. A félhivatalos albán jelentés szerint a halasztás azért történik, mert néhány ujonnan megválasztott nemzetgyűlési képviselő még nem tette le az esküt és előbb ezt a formáságot el kell intézni.

Ezzel szemben Jugoszláviából érkező hírek szerint a halasztás oka az, hogy a keresztény lakosság egyre erősebben mutatja ki ellenszenvét Achmed Zoguval szemben. Egyes községekben, különösen Skutari vidékén olyan izgatott a hangulat, hogy minden percben zavargások kitérésétől tartanak.

Ezekhez a jelentésekhez az olasz lapok

természetesen hozzáfűzik, hogy amennyiben megfelelnek a valóságnak, úgy egész biztosan Jugoszlávia keze van a játékban. Annyit elismernek ezek a lapok, hogy Achmed Zogu kedve a királysághoz elaposan megcsappant és valószínűleg nem is veszi fel a királyi címet, csupán Albánia első bégyjé választatja magát, mert attól is tart, hogy a mohamedán nomesség lelkesedése megcsappan.

Belgrádi jelentések szerint Achmed Zogu trónralépése állítólag azért késik, mivel komoly pénzügyi és egyéb nézeteltérések keletkeztek Albánia és Olaszország között. Ehez hozzájárul az is, hogy Achmed Zogu már egy ízben megkérte az olasz király leányának kezét és hír szerint most sem akarják hozzáadni.

Letartóztattak egy panamista volt minisztert.

Vizsgálati fogságba került Tasloianu volt kereskedelmi miniszter, akinek szintén szerepe volt a petroleum-panamában. — Hogyan dolgoztak a panamisták, akik még Bratianut is becsapták.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A dambovitai milliárdos petroleum-panamának ma újabb meglepő szenzációja van. Enescu vizsgálóbíró ma újból kihallgatta és ezután letartóztatásba helyezte Tasloianu volt kereskedelemügyi minisztert, akinek szintén csufos szerepe van a panamában.

A panamának egyébként folyton újabb és újabb részletei kerülnek nyilvánosságra, amelyek élénk fényt vetnek a panamisták által alkalmazott módszerekre. Ezek a mindenre elszánt emberek még Bratianu Vintilat is kijátsoztatták, csak hogy büzös uton szerzett sápjuktól el ne essenek. A panamisták megbízásából ugyanis az időközben megszökött Burzan képviselő-petroleumföldet adott el az angoloknak, akik természetesen biztosítékot követeltek. Az angolok azt tartották, hogy a panamisták tulajdonjogát törvény biztosítja. Ezt a törvényt — mint már megirtuk — sikerült is a parlamenttel suttymban megzavartatni. Amikor Burzan képviselő Londonba magával vitte a parlamenti ülés jegyzőkönyvét, az óvatos angolok kijelentették, hogy a törvényt a Monitorul Oficialban is szeretnék olvasni. Burzan mosolygott az angolok aggodalmán és kijelentette, hogy ez sem fog nehézségbe ütközni. Visszaindult Bucurestibe, hogy értesítse cinkostársait az angolok kívánságáról. Barátai azonban nagy ijedelemmel fogadták Burzan-Bratianu Vintila ugyanis megneszelt valamit és ki is jelentette, hogy szerinte a suttymban megszavazott törvény körül nincs minden rendben. Azt kívánta, hogy a panamisták által alapított Eldorado-társasággal kötött szerződésekről szóló törvényt mutassák be neki a Monitorul Oficialban való közlés előtt. Ha ez megtörténik, Bratianu az első pillanatban felfedezi a csalást és a panamisták minden terve megsemmisül. Azonban a panamisták hallatlan vakmerőséggel háritották el maguktól a veszedelmet. Sikerült elérniük, hogy a törvény megjelent a Monitorul Oficialban, mielőtt Bratianu még áttanulmányozhatta volna. Az Indreptarea szerint a panamisták egy millió lejt

fizettek azoknak, akik a törvényt Bratianu elől elsikkasztották.

Most már minden gyorsan ment. Megalkították Londonban a Bucalium petroleumügy-nökséget. Az ügyrökség címét a panamisták és büntársaiknak nevéből állították össze. A Bucalium pompás izleteket bonyolított le Londonban. Csakhamar kifogyott minden petroleumföld úgy, hogy bármilyen könnyen is ment értéktelen legelők kicserélése petroleumföldekké, egyik napról a másikra mégsem tudtak földet szerezni. A Bucalium ekkor terminizleteket kötött, vagyis olyan földet adott el, amelyeket csak ezután szándékoztak ellopni. Ha időközben ki nem derül minden, ez is sikerült volna nekik.

Amikor a panamisták idejében nem tudták a petroleumföldet szállítani, az angolok feljelentést adtak be ellenük. Az angol petroleumemberek kiutaztak a petroleumföldre, de sehol sem találták a földet, mert a megjelölt helyeken békésen legelésztek a tehének. Ők nem tudták, hogy a panamisták csak ezután akarták a legelőket értékes petroleumföldekké kicserélni, illetve petroleummezökké átválttatni.

Enescu vizsgálóbíró különben egész nap folytatta a petroleumpanama vizsgálatát. Tegnap számos tanút hallgatott ki, holnap pedig házkutatásokat fog tartani Dambovitában és Prahovában. A nyomozást a földművelésügyi minisztérium néhány tisztviselőjére is kiterjesztették.

— Bratianu kormányelnök nem találkozik Titulescuval. Bucurestiből jelentik: Hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy Bratianu Vintila miniszterelnök találkozni fog Titulescu volt külügyminiszterrel. Bratianu Vintila északolaszországi útja kizárólag családi jellegű és hogy mikor érkezik haza a miniszterelnök, még nem tudni pontosan, de valószínűleg csak szeptember 15-én tér vissza Bucurestibe.

A nemzeti kisebbségek helyzete Magyarországon

Külön kormánybiztosságok a német és tót kisebbségek védelmére. — Anyanyelvükön fordulhatnak minden hivatalhoz. — Az egyházak szubvenciót kapnak.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Djuvara román delegátus az Interparlamentaris Unió most befejeződött berlini kongresszusán azt a vádat emelte Magyarország ellen, hogy még ma is elnyomja kisebbségeit. Az Aradi Közlöny budapesti tudósítója erre a vádra vonatkozólag ma a következő adatszerű felvilágosításokat kapta:

Magyarországon 42.000 tót lakik, tehát az országnak 1.125 százaléka. Jogait biztosítja a 4800—M. E. 1923. rendelet, továbbá az 1924. évi 2. törvények, amelyek a kisebbségi nyelvek használati jogát biztosítják az állami hivatalokban. Hatvannégy olyan község van Magyarországon, amelyben megvannál több iskolaköteles tót gyermek él, aminek megfelelően ezekben a községekben ötvenegy iskolában részben, vagy egészen tót a tanítás nyelve. Két tót tanítóképző van, egy parochiában az istentisztelet teljesen tót nyelven folyik, hetvenkét plébánián pedig felváltva magyarul és tótul, nyolc plébánián magyarul, németül és tótul és egy plébánián németül és tótul. A tót kisebbségeknek egy napilapja és egy időszakos lapja van. Védelmükre külön kormánybiztosság szolgál.

A községekben a kisebbség nyelvén is közzéteszik a hirdetéseket, a községek és rendezett tanácsú városok közgyűléseiben mindenki a maga anyanyelvén beszélhet, a jegyzőkönyvet a jelenlévők együtödének kívánságára, a kisebbségi nyelveken is megszerkesztik, ezen a nyelven érintkezhetnek az állami hivatalokkal. A községek egészen önállóan állapítják meg ügyviteli nyelvüket. A kisebbségek kívánságára a minisztériumok a kisebbségi nyelven is válaszolnak, magánegyházak lakásuk területének körzetében anyanyelvükön fordulhatnak bármely hivatalhoz, sőt a bíróság előtt

is használhatják anyanyelvüket, ha a bíróság kerületében a lakosság együtöde nemzeti kisebbséget alkot.

A kisebbségi községeknek, egyházaknak, jogi- és magánzemélyeknek joguk van iskolákat felállítani, állami szubvencióban is részesülhetnek. Az egyetemeken tanszéket kell felállítani a kisebbségi nyelveknek és irodalomnak. A tót tanszék a budapesti egyetemen van. Ha az állami közhivatalnokok nem tanulják meg a területükön lakó kisebbségek nyelvét, elbocsáttatnak, vagy nyugdíjba küldetnek.

Az egyházi iskolák teljesen függetlenül intézik ügyeiket. S mindezekon felül 1924 nyarán a kormány szigorú rendeletet küldött a főispánokhoz, amelyben köteletségükre teszi, hogy a kisebbségi rendelkezéseket a leghigorúbban érvényesítsék a kisebbségek javára.

És most lássuk a németeket. Magyarországon 550.000 német lakik, az összlakosságnak 6.9 százaléka. Háromszázkilencvenhárom községben él negyvennél több német tanköteles gyermek és ezek közül száztizenötben kizárólag német az iskolai tanítás. Ezenkívül természetesen 419 német kisebbségi iskola van. Egy német középiskola is van Budapesten, ezt a német birodalmi kormány tartja fenn. Budapesten naponként három német napilap jelenik meg és két hetilap. Sopronban van még egy német napilap, Pécsen, Kőszegen és Magyaróváron hetenként kétszer jelenik meg egy-egy német lap. Ehhez kell számítani a németnyelvű szaksajtót.

De egészen nagyarányú a németajku magyar állampolgárok élénk egyesületi élete is. Országos jellegű az „Ungarländischer deutscher Volksbildungsverein”, amelyben a hazai németiség politikai és társadalmi vezérei egyaránt helyet foglalnak. A német egyesületeket az egyes községek és a törvényhatóságok is

támogatják. A németajku kisebbség védelmére is külön kormánybiztosság szolgál.

Hogy azonban a német kisebbség mégsem külön test a magyar nemzetben, bizonyítja az, hogy a magyarországi németek nem alkotnak külön politikai pártot, hanem a magyar politikai pártokban érvényesítik politikai jogukat, amelyeknek tekintetében nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is egyenlők az ország minden más polgárával. Hogy pedig a magyarországi német kisebbségnek valóban van politikai befolyása az ország ügyeire, bizonyítja az is, hogy a német kisebbségi kérdés törvényhozási tárgyalásán a német kisebbség képviselőiben 9 képviselő játszott szerepet.

Két aradi uriaszony tragikus halála.

(Arad, augusztus 30.) Két aradi uriaszony tragikus halála kelt most általános részvétet az egész városban. Gaál Józsefné, Tárov Irma, a Bratianu (Weitzer) uccai Tárov-féle borkereskedés tulajdonosának leánya, egy héttel ezelőtt hirtelen szörnyű görcsök között megbetegedett. A szerencsétlen uriaszony az előtte való napon dinnyét evett és ennek tulajdonították a heves és fájdalmas görcsöket. Azonnal orvost hívtak, de Gaál Józsefné állapota nem javult, sőt tegnapi már annyira rosszabbodott, hogy orvosai tanácsára kórházba kellett szállítani. A kórházban még az éjszaka folyamán mütétet hajtottak rajta végre. Az operáció azonban nem segített és az uriaszony ma hajnalban három órakor kiszendvedt.

A másik tragikus haláleset a Szata egy Aradon ismert és rokonszenves uriaszony. Erdélyi Ferenc postafőtisztviselő felesége Frivaldszky Olga. Az uriaszony napokkal ezelőtt vakbél-fájdalmakról panaszkodott és beszállították a Fischer Elíz-klinikára. Ott megoperálták, azonban a vakbélgyulladás olyan előrehaladott állapotban volt, hogy az uriaszonyt nem lehetett megmenteni az életnek. Erdélyi Ferencné ma éjjel tizenkét órakor kiszendvedt. Temetése holnap, pénteken lesz. A két haláleset mély részvétet keltett Aradon.

Utközben.

Irta: FEDÁK SÁRI.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Szerény írásomnak ezt az utolsó fejezetét Lourdesban írom. Mikor Istenhozadót mondom neked, kedves Barátom és háladatos szívvel köszönöm, hogy kegyesen meghallgattál, hogy megengedted kiönteni tularadt szívemet — ezt a szentimentális könyekkel telített érzéseimet Lourdes csak növeli.

Tizenegy óra van. Lourdesban már éjszaka. Egy tágas balkonon ülök, előttem egy kis asztal, az asztalon írógépem — pajtásom — melyre mélyen ráhajolok, mellette zöldernyős lámpa, köröskörül a Pyreneusok, kora tavasz, április vége. A hotel neve Grand Hotel de la Grotte. Itt minden grotta, itt minden szent áhitat, meggyőződéses hit. Mindenütt, még a hotelek szobáiban is szent képek és szent vizek. Még a balkonon is. Az ajtó mellett a falon lóg a Csodatevő Mária, alatta kis tartályban a szent víz. Az éjszaka sötét s erősen össze kell hunyorítani a szememet, hogy láthassam a köröskörül elterülő hegyeket, melyek koromfeketén, hallgatagon veszik körül a lourdesi völgyet, mint hogyha védelemzeni akarnák a csodatevő szent asszonyt. A csendet nem zavartja semmi, csak a kis Gave folyó egyhangú vizesése. Már akit zavar. Engem nem.

Sokat kóboroltam már össze-vissza életemben, de alig hatott valamí rámm mélyebben, mint Lourdes. Ha szabadna ezt a kifejezést használnom, úgy mondanám, hogy — szenzáció volt számomra. Hogy egy kis földhözragadt, szegény pásztorlány beteges látomása ezt tudja kiváltani az emberekből, azt még sem hittem. Nem tudtam elképzelni, hogy a kis rongyokban didergő Soubirous Bernadette ily mennyi emléket tud hagyni maga után. Nem hittem, hogy a vézna kis lány beteges látomása milliókat és milliókat fog ide kergetni — térdén csuszva ide kergetni — és isteni hittel a szívükben meggyógyítani. Én is a római katolikus hitben nőttem fel és nagyon közel ál-

lok minden misztikus, homályos, ezer színes ablak által világitott, tömjénillatos, sárga gyertyafényben úszó, orgonabugástól áthatott érzéshez. Ami azonban Lourdesban vár rám, arra nem voltam elkészülve. Nem is arra nem voltam elkészülve, amit láttam, de inkább arra, amit éreztem, amit magamban találtam. — Nem hittem, hogy életem immár utolsó negyedében, annyi rengeteg igazságtalan csalódás után, még itt tudok kóborolni a lourdes-i utakon, átszellműlve, reszkető lélekkel, fájdalmas szívvel, teljes hittel mindabban, amit látok, keresve még mindig az igaz utat, melyen haladnom kellene, keresve a beregszászi, régi Üdvözlégy Mária tiszta szavait...

Nem hiszem, hogy hátralevő életem folyamán el lehetne felejtani a mai napomat, hogy valaha is, amíg élek, elhalaványulna lelkemben a lourdes-i kép. Az óriás bazilika, mely afelett a szikla felett épült, hol a kis Bernadette meglátta a Szűz Máriát. Ahol szélyiharban szétváltak a bokrok, megjelent Mária és azt mondta neki, hogy ezen a helyen építsenek templomot és minden szenvedő ide jöjjön, mert minden szenvedő meghallgatásra fog találni. Tizennégyezer jelent meg Soubirousnak Mária. Először februárban, mikor is nagy hideg lévén, a kis tizennégyéves leány didergett és a cipőjét lehuzva, át akart menni a Gave folyócskán. Mária azt mondta neki, csak menjen nyugodtan, mert a víz meleg. És Bernadette átment a vizen és a víz meleg volt. „La belle dame” — a szép hölgy — ahogy Soubirous nevezte, egy hatalmas szikla odújában jelent meg, melyből kis forrás fakadt. Tisztán, érthetően azt mondta a látomás, hogy minden szenvedő ide jöjjön és mossa meg a fájt kezét, szemét, lábát ebben a vízben, ha a toroka fáj, vagy belsőleg szenved, igyék belőle — és minden szenvedő meg fog gyógyulni. Ezeket mondta hetven évvel ezelőtt a „belle dame” Soubirous Bernadette-nak. Arról azonban nem beszélt, hogy akinek például a fejke beteg, az mit csináljon a lourdes-i vízzel. Pedig ilyenek is vannak.

Ámulva állok itt, Lourde-ban. Én hiszek Soubirousnak. Mikor ma délután körüliáram

a esodálatos helyet, megláttam a nagy hatásokat felépített, minden hitet végkép feláncoló hatalmas templomot, amit egy sziklán a körülálló hegyekből kiemelkedik mint egy égig kiáltó, igaz meggyőződés: mikor bementem az óriás templom előtt épült, mélyebben fekvő Rosaire-templomba, melynek minden egyes márványkőbe hálafeliratokból áll és az oltár felett a falon, fel egészen a kupoláig, egy óriás méretű, mozaikból kirakott Mária előre hajolva, kitárt karokkal, szelíd szemekkel, néz le arra, aki csak a küszöböt átlépi és mikor abból a kis templomból felmentem a nagy bazilikába és láttam, hogy az a gigantikus épület is csupa hálafeliratok kövekből — inkább hála jajgatásokból — van felépítve, komolyan mondom, elállott a lélegzetem. Az összes oltárok körül vannak aggatva a legkülönbözőbb dolgokkal, a legértékesebb emlékekkel. Például egy óriási szírnagy szív mellett fekete bársonyon, üveg alatt, egy teljes tábornoki felszerelés, az összes kintüntetéseikkel, mellette üveg alatt egy menyasszonyi koszorú, mellette egy egészen kis rámban egyetlen hadi kintüntetés, mely szinte fölénytel mosolyog a mogorónagyságu briliántoktól összeállított nyakékre és smaragd karkötőre, igazgyöngyökre, melyek bordó bársonyon, domboru üveg alatt mellette ékeskednek. Katonai vállszalagok, sapkák, kintüntetések, kardok, azután berámázott levelek, elszáradt virágok és megint csak ékszerök, aranyláncok, fákó szalagok, mind megannyi boldogságos, hálás felirattal. Mikor a mérhetetlen hálának ezt a megható megnyilatkozását láttam, egy pillanatra én is arra gondoltam, hogy hátha ez a lourdes-i Szűz Mária nemzetiközi, hátha egy szegény, árva magyar gyerek is imádkozhatik ehhez a csodákat tevő szenthez. Letérdepeltem egy teljesen zavartalan helyre és lelkemben sokáig beszélgettem a lourdes-i csodával. A sokszínű ablakokon betűzött a lemenő nap. Minden színpadi rendező tanulhatna, sőt meg is élhetne abból, ahogy a raffinált franciák a kis pásztorlány látomását a világ számára berendezték. Fantasztikusan van kieszelve. Itt még Reinhardt is tanulhatna.

Osszedlt a Népszövetség tanácsa.

Ezen az ülészen nem tárgyalják az optánsperit.

Genfből táviratozzák: A Népszövetség ötvenegyedik ülészen ma délelőtt Prockopp finn tanácsstag elnöklésével összeült. Chamberlein helyett Auschendun, Briand helyett Paul Boncort képviselik Angliát, illetve Franciaországot. A délelőtt folyamán különböző pénzügyi adminisztrációs kérdésekkel foglalkozott a Népszövetség. Ezekon kívül tárgyalják a Magyarországi investíciós bizottság elnökségének kérdését. Az optánsügy napirendre tűzésének kérdését holnap Apponyi gróf jelenlétében fogják eldönteni. A szerbek és csehek amellott igyekeztek hangulatot kelteni, hogy az optánskérdést ne tárgyalja a mostani konferencia, tekintettel arra, hogy Chamberlein beteg és Titulescu nincs jelen az üléseken.

Egy aradi urileány szenzációs találmánya.

Knézy Walburga holnap bemutatja a Maroson az új vizikorcsolyát, amellyel sétálni lehet a víz színén.

(Arad, augusztus 30.) Egy fiatal aradi urileány világszenzációt keltő találmányát fogja bemutatni, holnap Aradon. Az egész világsajtót bejárta már az az érdekes hír, hogy Knézy Walburga aradi urileány feltalálta a „Hidroski” nevű vizikorcsolyát, amely egy új és valószínűleg nagy népszerűséget szert tevő ággal gazdagította a vízisportot.

A feltaláló alig tizenkilenc esztendőös leány, Knézy József nyugalmazott ezredes leánya. Édesapja a nyolcadik honvédegyalóezrednél őrnagy volt, majd az impérium átvétele után az aradi gyalóezrednél teljesített szolgálatot. Knézy Walburga esztendőskön keresztül foglalkozott a vizenjárás problémájával. Sok kísérlet után végre sikerült megálmodott ideáját valóra váltani. Alumíniumból készített egy skiszertű kettős talpat, amelyet ha lábra csatolnak, úgy járhat az ember vele a vizen, mint a szárazföldön. A modelt Knézy Walburga tervei szerint Tumbász Sándor karánsbesi mechanikus készítette.

A Hidroskit pénteken, holnap este kilenc órakor mutatja be a feltaláló a Maros vizen. A fiatal feltalálónő megszerezte az összes európai államok szabadalmát és jelenleg több gyárvállalattal folytat tárgyalásokat a gyártásra vonatkozólag. A feltaláló szerint a Hidroski előállítási ára annyira olcsó, hogy hamarosan népszerű lesz az egész világon.

Kettős szerelmi dráma Budapesten.

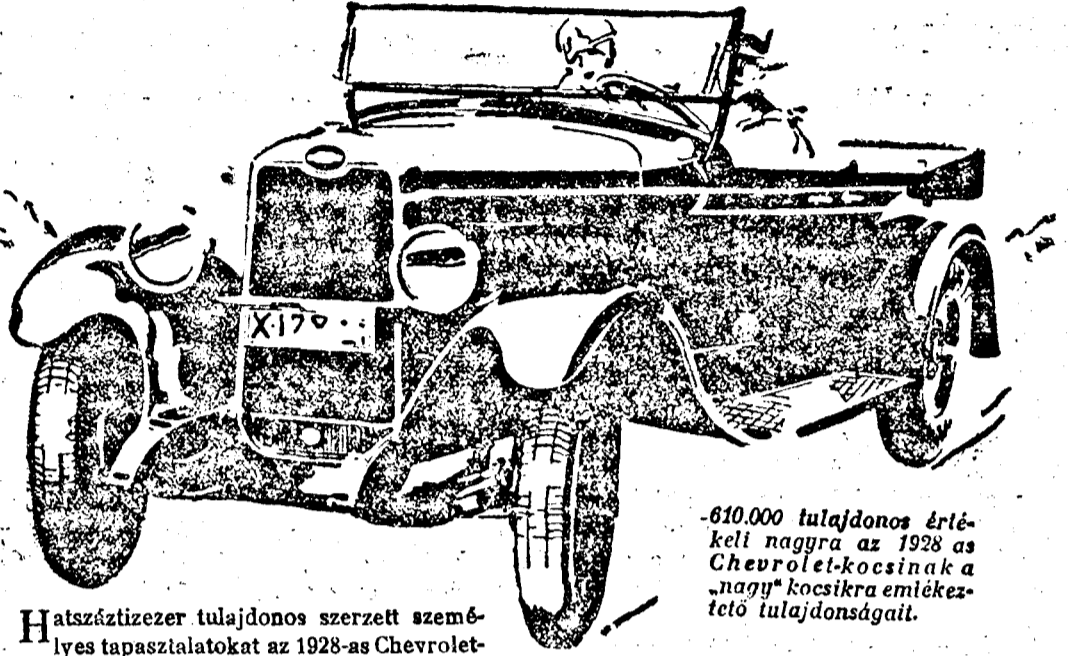
Egyetemi hallgató és egy nyelvmesternő végzetes szerelme.

Budapestről táviratozzák: Szent István napján eltűnt családja lakásáról Vajda Jenő huszonnyolc éves műegyetemi hallgató. Hátrahagyott levelében bejelentette, hogy közös beleegyezéssel öngyilkosságot követ el szerelmesével. A napokban a visegrádi erdőben átvágott úterekkel egy eszméletlen nőt találtak, akiről megállapították, hogy Mareska Helén 25 éves cseh illetőségű budapesti francia nyelvtanár. Vajda Jenő családja közölte a rendőrséggel, hogy a leány az eltűnt fiu ideálja volt.

A leány eszméletre tént és elmondotta, hogy Vajda Jenővel megbeszéltek, hogy Szent István napján kirándulnak Visegrádra. Így is történt. Séta közben a fiu indítványozta, hogy legyenek öngyilkosok, mert hozzátartozói nem egyeznek bele a házasságba. Mielőtt választ kapott volna, előrántott egy borotvát, átvágta vele a leány csuklóját, saját balkarját és nyakát. Mind a kettőjükben a vér láttára feltámadt az életöszön és futásnak eredtek. A nyomzás még nem állapította meg, hogy Vajda Jenő hova tűnt el. Visegrád közelében a Duna partján irattözlányokat találtak, amelyeken Vajda Jenő neve állott. Valószínűnek tartják, hogy beleölte magát a Dunába.

150.000 Lejért -

Ön is megveheti az utolsó, 610.000 autótulajdonos által kipróbált, nagyszerű Chevrolet-autót

610.000 tulajdonos értékelte nagyra az 1928-as Chevrolet-kocsinak a „nagy” kocsikra emlékeztető tulajdonságait.

Hatszáztezer tulajdonos szerzett személyes tapasztalatokat az 1928-as Chevrolet-kocsival. Több havi kellemes használat alatt kitűnően bevált.

A Chevrolet — az olcsó „nagy” kocs — keréktávja 107 hüvelyk, miáltal még kövérebb személyek is kényelmesen elférnek. Négy kerékfékje nem akadályozza a kereket, ami megtakarítást jelent pneumatikában, amellott növeli a csuszamlás elleni biztonságot. A hátulról megvilágított ellenőrzőtábla éjjeli utazásnál valóságos jótétemény. A kormány és a gyújtás egyszerre lezárható, miáltal a kocsit lopás ellen biztosítva van.

A motor olaj- és légszűrővel van felszerelve; ezzel védve vannak a kényes részek

portól, piszoktól. Csak akkor fogja e berendezést kellően értékelni, ha meggyőződik hány ezer kilométerrel többet futott így be minden tüzemzavar és javítás nélkül.

Ha Chevrolet-autót választ, úgy kipróbált kocsit választott, amely úgy van építve és felszerelve, mint egy drága, nagy kocs.

Turakocsi, 150.000 lej; Coupé, 210.000 lej; Roadster, 150.000 lej; Sedan, 220.000 lej; Coach, 210.000 lej; Imperial Landau, 230.000 lej.

Azonnal szállítható!

LEONIDA & Co. — BUKAREST
ARAD. — FRATEI BODEA
Fiókok és Képviseletek egész Romániában

CHEVROLET

A General Motors Gyártmánya

Egy portugál grófnőt tartásdíjért perli egy volt barátja. Egy szegény bécsi leány regényes karrierje. — A törvénytelen apa végrendelete.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A Burgtheater egyik néhány év előtt elhunyt művésznőjének, Hell asszonynak leányát röviddel ezelőtt váratlan szerencse érte. A szegényes viszonyok között élő Hell Mina váratlanul egy pazarul berendezett lisszaboni kastély, nagykiterjedésű portugáliai földbirtok és megbecsülhetetlen értékű ékszerek tulajdonosa, valamint — grófnő lett. Anyja ugyanis mintegy 40 év előtt viszonyt folytatott egy dús gazdag portugál arisztokrátával, Marchese Alfredo Fontalva dos Anjos-szal és ennek a viszonynak a gyümölcseként született a ma 40 esztendőös Mina. A dús gazdag apa életében keveset törődött barátnőjével és gyermekével, azonban tavaly meghalt s egész vagyonát végrendeletileg törvénytelen leányára, Minára hagyta. A még mindig szép és koránál sokkal fiatalabb megjelenésű, 40 esztendőös Mina azóta Lisszabonban él és a portugál főváros egyik leggazdagabb asszonya és legelőkelőbb nevének viselője.

Az új portugál grófnő kapcsolatai Bécsben azonban nem szakadtak meg. Legközelebb érdekes botrányper hősnőjeként fog szerepelni. Volt barátja, egy Scharrer Ferenc nevű foglalkozás nélküli egyén ugyanis 12.000 schilling végkielégítést követel tőle, éveken át teljesített „szerelmi szolgálatok” fejében. — Mina grófnő óriási vagyona ellenére sem hajlandó rossz sorban élő egykori barátját támogatni, mire az pert indított ellene. A keresetben részletesen kifejti, hogy annak idején mint

albérlő költözött Hell Mina anyjához, a leány azonban már az első éjjel meglátogatta őt szobájában és ekkor vette kezdetét a szerelmi viszony, amely egészen tavalyig tartott. Amikor Hell Mina elutazott Portugáliába, megígérte, hogy az örökség átvétele után barátját is maga után hozatja és ott tovább együtt élnek. Közben azonban Lisszabonban új ismeretéseket kötött és most tudni sem akar barátjáról, aki éveken át reá fordította egész keresetét.

Mina grófnő nem ijedt meg a pikáns keresettől, ellenkezőleg, ügyvédje utján részletes elleníratot nyújtott be a polgári törvényszéken, amelyben jelzi, hogy a per tárgyalására Bécsbe érkezik és kifejti, hogy igaz ugyan volt barátjának a szerelmi viszonya és annak részleteire vonatkozó leírása, azonban együttélésük egész ideje alatt ő tartotta ki barátját, mivel az semmitsem keresett. Az osztrák fővárosban nagy érdeklődés nyilvánul meg az érdekes és sikamlós ügy iránt, amelynek tárgyalása előreláthatólag szeptember végén lesz.

— Serédi hercegprimás fogadta a szellemi olimpiász magyar bajnokát, Serédi Jusztinián, Magyarország bitoros hercegprimása ma kihallgatáson fogadta dr. Mező Ferenc olimpiai világbajnokot. A hercegprimás hosszabb ideig elbeszélgetett dr. Mezővel és érdeklődött a nemsokára megjelenő sporttörténeti könyvéről.

„Franco Romana“ Általános Biztosító R. T.

Alaptőke és tartalékok 1927. év végén Lei 81,571.087-29
 Károk fejében kifizetve 1927. év végéig Lei 84,661.445-14
 A sorsolásos biztosítások VII-ik sorsolása alkalmával az alanti kötvények lettek kisorsolva és azonnal kifizetve:
 52,805 Fodor Miklós, Déj Lei 20.000.—
 52,830 Anton Radulescu, Buzau Lei 20.000.—
 Lei 40.000.—
 Lei 590.000.—
 eddigi 6 huzás alkalmával kisorsolva és azonnal kifizetve 4636
 Következő huzás 1928. szeptember 27-én lesz. Összesen Lei 630.000.—
 Ajánlja sorsolással egybekötött életbiztosításait, mely sorsoláson kívül halálesetre és eléérésre szól.
 Aradi fiókintézet Acsev palota.

Tűzvizsgálat a zágrábi paraszt-otthonban.

Ittas volt az a tanu, aki a gyújtogatókat látta. — A vizsgálóbizottság gyanus körülményeket fedezett fel.

Zágrábot jelentik: A zágrábi paraszt-otthonban kitört tűz ügyében kedden egész nap folytatták a vizsgálatot a rendőrség, a városi mérnökség és a parasztpárti közegek. A bizottság újból megjelent a helyszínen és a vizsgálat célja főleg arra irányult, hogy megállapítsák, hogy a Prpics-palotában keletkezett tüzvész mi okozta. A vizsgálóbizottság tagjai a helyszíni szemle után nem adták ki hivatalos jelentést, csupán az egyes bizottsági tagok nyilatkoztak észleleteikről.

Az a kereskedelmi utazó, aki hétfőn azt állította, hogy látott kijönni a palotából három embert, kedden visszavonta a vallomását és azt mondta, hogy előbbi vallomását ittas fejjel tette.

A koronatanu vallomásának megmáskítása után is olyan jelek mutatkoztak, amelyekből bizonyosra veszik, hogy a palotában kitört tűz gyújtogatás folytán keletkezett. Ezt a feltevést az egyes bizottsági tagok azzal indokolták meg, hogy megállapításuk szerint a tűznek két fészke volt: egyik a kupolacsarnokban, a másik a padlásán, de a két tűzfészkek között semmiféle összeköttetés nincs, tehát nem áll fenn az az eset, hogy a tűz akár az egyik, akár a másik helyről terjedt át. A tűz egymástól függetlenül két helyen keletkezett és a kupola faváza sem égett át. Megállapították, hogy a padlásán a tűz nem is a kupola alatt volt a legerősebb, ahol az áttérjedés miatt a legerősebbnek kellene lenni, hanem éppen az ellenkező sarokban.

A tűz okozta kár sokkal nagyobb, mint azt az első percekben hitték és az eddigi megállapítás szerint a kár közel egymillió dinárt tesz ki. Emnyit tesz ki az elpusztult butorok értéke és az épületben okozott kár. A rendkívül nagy értékű Radics relikviákon kívül képek, szobrok, kristálycsillár és sok értékes antik butor lett a tűz martaléka.

IMAKÖNYVEK, MIRJAMOK izr. ünnepekre gyönyvörű kötésekben: Sándor Ferenc-nél

egyensúlyban tartása, de ha minden terhet, — leg-
alább is a

közterheknek mintegy 65-70 százalékát —
csak a kereskedő, iparos és vállalat fizeti

akkor ez az állapot rövidesen egy általános gazdasági csődöt fog eredményezni. Kívánatosnak tartja, hogy a mezőgazdaságtól minél nagyobb tömegeket vonjanak el és szakszerű oktatás után a mai földműves-osztály nagyrésztét foglalkoztassák az ipari termelésben. A nyugati államok ereje ugyanis főleg abban rejlik, hogy ipari és nem mezőgazdasági államok. Ezért olyan gazdag Amerika is s ezért nem olyan égető kérdés ott a munkáskérdés, mint más államokban. Az ipari munkások életmódja sokkalta magasabb s jövedelmük arányában fokozottabb a fogyasztási igényük is. Ennek pedig ugyancsak az állam látja legtöbb hasznát.

Visszatérve felszólalása kiinduló pontjához, Niculescu súlyos kifogást emel az adókivetések körül uralkodó törvénytelen állapotok ellen. Az adótörvény ugyanis a leghatározottabban kimondja, hogy az

adófelelbezésnél a kincstár képviselője bíról
minőségben nem vehet részt.

A gyakorlat pedig ezzel szemben az, hogy a fiskus delegáltja, aki pedig a pénzügyminiszteriummal szemben felelősséget vállalt bizonyos adóösszeg kivetésére, mint bíró dönt a kivetett adó mérséklése, avagy megtartása felett! Természetes, hogy az illető delegátus nem az adózó fél, hanem a kincstár érdekét képviseli, amiből aztán a legnagyobb igazságtalanságok származnak. Javasolja, hogy az

adókivetéseknél a kamara delegáltjai felváltva vegyenek részt és a legerősebben védelmezzék meg az adózók érdekeit.

Deutsch Andor kifogásolja, hogy az adótörvényeket nem az igazságügyi fórumok, hanem a pénzügyminisztérium kobelegében működő legfelsőbb pénzügyi tanács magyarázza. Helyénormán áll elő aztán az a helyzet, hogy a homályosnak talált pontokat a tanács úgy értelmezi, ahogy az a pénzügyi kincstárnak kellemesebb, viszont magyarázó utasításait az alantas közegek süket fülekkel, a legkérlehetőbb módon végre is hajtják.

Marcus Mihály dr. elnök köszönetet mond a felszólalók tartalmas és értékes megvilágításáért és kéri, hogy javaslataikat írásban is nyújtsák be a kamarához. Ezután az aradi fűszerkereskedők beadványáról referált Pacuraru Brutus főtitkár. A fűszerkereskedők azt kérték, hogy engedjék meg számukra az ujaradi kenyér árusítását, amihez a kamara vezetősége éppen a vonatkozó törvény utasítása értelmében nemcsak, hogy hozzájárult, hanem el is járt az interimár bizottságnál, amely — mint ismeretes — legutóbb visszavonta előző rendelkezését és újból engedélyezte az ujaradi kenyér aradi árusítását. Ezután az idő előrehaladására való tekintettel Marcus dr. elnök néhány perccel 9 óra előtt felfüggeszti az ülést és annak folytatását általánosan megnyilvánult óhajra hétfő délután 6 órára napolja el.

Eles támadás a Népszövetség ellen.

„A Népszövetség csak fáradt kézlegyintéssel válaszol a kisebbségi panaszokra.“

Genfből jelentik: A kisebbségi konferencián dr. Schreppmann lettországi német delegátus ólesen kikelt a Népszövetség ellen. Kijelentette, hogy a Népszövetség mindig türelmet prédikál, de semmit sem tesz a kisebbségek érdekében. Viszont harmincöt milliónyi kisebbségnek azért kell állandóan remennie, hogy sorsa ne legyen rosszabb. A kisebbségi kérdés, amíg megoldatlan marad, állandóan a legveszélyesebb pontja lesz a békének.

Szülő Géza kifejti, hogy az elmúlt öt esztendőben semmi javulás nem tapasztalható a kisebbségek helyzetében. A katalán kisebbségek delegátusa leszögezi, hogy a Népszövetség a kisebbségi panaszokra csak fáradt kézlegyintéssel válaszol.

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.
 Erdélyben premier! Ma utoljára d. u. 5, 7 és 9 órákor. Farsángoson szép Farsáng-slager!
Adolphe Menjou, Ricardo Cortez, Putty Lia és Carol Dempster
„Sátán keservei“. Mérsékelt 5 lejjel emelt helyárak!
 Holnapról „KÖNNYEK ASSZONYA“ Corine Griffith-el.

Kiujult a harc az aradi adófronton.

A Kereskedelmi és Iparkamara általános országos offenzívája az adótörvény ellen. — Niculescu vezérigazgató éles támadása a romániai adómentalitás ellen. — A pénzügyigazgatóság ne legyen bírója az adózónak.

(Arad, augusztus 30.) Az aradi kereskedelmi és iparkamara igazgató tanácsa ma délután 6 órai kezdettel Marcus Mihály dr. kamarai elnök elnöklété alatt ülést tartott, amelyen Arad kereskedő- és iparos-társadalmának számos reprezentáns személyisége vett részt. Különös vonzerővel bírt a tárgyszózat néhány felette fontos pontja, amelyek között szerepelt az adótörvény módosítására vonatkozó javaslat is.

Marcus Mihály dr. elnök, miután megállapítja a szavazatképességet, megnyitja az ülést. Pacuraru Brutus kamarai főtitkár román, dr. Falus Lajos kamarai titkár magyar nyelven felolvassa az előző ülésről felvett jegyzőkönyvet, amelyet hitelesítenek. Marcus Mihály dr. elnök felmenti, hogy

Arad kereskedő- és iparos-társadalma volt az első amely országos akolót kezdeményezett a súlyos és sérelmes adókivetések ellen.

Ebben a tárgyban a társkamarak bevonásával ankétet kezdett, amely lezárás előtt áll. Hosszasan kifejti, hogy az adók leszállítása azonban csak abban az esetben lesz teljes sikerrel lehetséges, ha a kormánynak sikerül a stabilizáció, mert ennek következtében az idegen tőke beözönlik az országba, ami viszont új vérkeringést hoz a gazdasági életbe. Kéri az igazgatósági, valamint a rendes tagokat, hogy minden erkölcsi támogatást adjanak meg a kormánynak a stabilizáció sikeres keresztülvitelére, amely Románia minden egyes polgárának egyéni érdeke is.

Pacuraru Brutus és dr. Falus Lajos ismeretlik az ankét eredményeit. A titkári jelentés megállapítja, hogy az aradi kamara akcióját a társkamarak a legnagyobb örömmel fogadták és az egész vonalon különféle javaslatokat dolgoztak ki az adók mérséklése érdekében. A kamarák — s ezek között elsők az aradi — nem kívánják mást, mint hogy a pénzügyi

kincstár a valóságnak megfelelő jövedelmek alapján vesse ki az adókat. Különösen sok a panasz a pótdók ellen, amelyek valósággal agyonszújtják, megbénítják a kereskedelmet, aminek következtében egy egészséges adómorál kifejlődése lehetetlen. Sérelmes még az a módszer is, hogy

az adókat évente vetik ki, ami rengeteg gondot és fáradtságot ad az adózó kereskedőnek és iparosnak.

Miután a lej most már nincs kitéve állandó hullámzásoknak, elegendő volna, ha három évenként vetnék ki az adókat.

Niculescu Cristea, az Arad-Brádi Ipari R.-T. vezérigazgatója, az adóztatási rendszer sérelmei ellen szólal fel. Nagy koncepcióval felépített beszédében elsők is megállapítja, hogy főleg a kereskedők és iparosok, ugyanígy a különféle vállalatok teherbíróképessége a mai adózási rendszer mellett teljesen ki van merítve. Régebben úgy volt, — úgy mond — hogy Romániában a kereskedelmi vállalatoknak nem kellett adót fizetni. Ez a helyzet aztán lehetővé tette a gazdasági élet egészséges fellendülését és a kincstár sokkal többet nyert a különféle forgalmi illetékek révén, mint amennyi ma a túlzott mértékben kivetett adókból befolyó jövedelme. Ma persze már nem is kívánható, hogy a vállalatok újra ilyen előnyöket élvezzenek, mert hiszen nincs is bátorításra és olyan istápolásra szükség, mint a múltban volt. Az azonban már egyenesen abszurdum, hogy amíg 20 esztendővel ezelőtt egy banj adót sem fizettek, ma viszont a megengethetőnél tízszerre annyi adót fizessenek a kereskedelmi vállalatok.

Összehasonlítást tesz a belföldi és külföldi adózási viszonyok között és megállapítja, hogy Romániában a kereskedelem és ipar kiéheledését éppen a kormány bontja meg lehetetlen adótörvényeivel. Elismeri, hogy államérdek a budget

Beszélgetés Zsaszával az aradi állomáson

A nagy magyar művész ma éjjel árutasolt Aradon és hálókocsijában fogata az Aradi Közlöny munkatársát. — Fedák Sári egy román politikus meghívására jött Romániába, ahol résztvesz egy sínautótúrán.

(Arad, augusztus 30.) A szerencsés útszármunka néha úgy hull ölébe a riportermény, mint a fáról lepottyanó érett gyümölcs. Az éjszakát is ellepi nyárvégi hőség menekülésre kényszeríti az embereket és bizonyos áverziótámaszt az éjszakai pihenéssel szemben. Igymenekültem ma éjszaka a hőség elől a hősége és kijutottam az aradi állomásra. Éjjel már elmúlt, sőt a peronon lévő villanyóra kismutatóját csak alig egy milliméter választotta el az egyes számtól. A kihalt pályaudvara hirtelen megmozdult az élet, a hordárka sinek közé szettek, vasuti tisztviselők futottak jobbra-balra és távolról feltűnt a Magyarországból jövő gyorsvonat vakító fény-szém.

Öt kellett maradnom. A legérdekesebb impresziókat nyújtják minden esetben egy-egy beérkező vonat idegesen le- és felszálló utasai, akik izgatottan bucsuznak és könnyeznek, örülnek a viszontlátásnak, de könnyeznek akkor is, ha örülnek az elutazásnak. Nincs olyan temetés, ahol annyi könny foly, mint egy nap alatt a pályaudvarok peronjára. A gyors szuszogva, sísteregve, nyögve és dühörögve gördül be, fülsiketítő csikorgással meg az állomás előtt. Nézzük, kik jöttek: Jovic: Van-e vajjon ismerős közöttük. És tényleg ráakadtam; Jovic mesterre, a curtiói állomás restijének tulajdonosára. Örültem a találkozásnak, mert a derék vendégkísérő mindig jó és érdekes anyaggal szokott szolgálni. Amint meglátott, sovány arcát előntötte a derű és lelkendezve sietett felém.

— Szerkesztő ur, — szökött ideges suttogással — tudja-e, hogy ki van ebben a hálókocsiban?

Egy lefüggönyözött, belülről kivilágított hálókocsikere mutatott. Láttam, hogy Jovic mester nagyon izgatott.

— Mondja hát?... Az új albán király, vagy talán Kellogg: a paktummal?

— Sem az egyik, sem a másik. Ebben a vagonban — folytatta és ünnepelesen kiengesedett. — Ebben a vagonban Fedák Sári ül, vagy fekszik.

— Nézze Jovic ur, Egy aradi fiatal újságíróval már, valaki megcsinálta ezt a jó levelet. Azt mondta neki, hogy Aradon van Fedák Sári és a fiatal újságíró terjedelmes intervjut csinált vele. Amikor az intervjú megjelent az újságban, kiderült, hogy az ambiciózus ifjú Sugár Terit intervjúolta meg, aki kénytelen játszotta a nagy Zsazsa szerepét.

— Szerkesztő ur, én nem viccelek. Esküszöm önnek, hogy ebben a fülkében Fedák Zsaszát találhatja meg, beszéltem vele Curticson. Nagyon jól ismerem még abból az időből, amikor hálókocsi-ellenőr voltam a Wagon-Litsnél. Különböző meggyőződhetik róla. Tessék felmenni hozzá.

Olyan meggyőző komolysággal mondotta, hogy el kellett hinnem. Különböző is Jovic mestert mindig szavahihető embernek ismerem. Hát próbáljuk meg. Fellepek a hálókocsiba és az ellenőr fogad.

— Kérem, utazik itt egy Fedák Sári nevű magyar színész?

— Hogyan kérem, benne van a komornájával a harmadik fülkében. Ismerem jól, Fedák Zsaszát ki ne ismerné?

Halk kopogtatás. A fülke ajtaja kinyílik és egy hölgy dugja ki fejét.

— Mi tetszik?

— Fedák Sárral, a nagyságos asszonyval szeretnék beszélni.

— Milyen ügyben?

— Újságíró vagyok.

(Bentről egy hang hallatszik: Borzasztó, hát mégis ráni akadtak!)

— Kérem a nagyságos asszony nem fogad — mondja a frajfa.

— Figyeljen ide drága hölgyem: én öt perc alatt hat kilométert futottam, hogy beszélhessek Fedák Sárral. Nem gondolja, hogy minden eredmény nélkül el hagyom magamat küldeni?

— De...

Az ajtó kinyílik. Előttem áll Fedák Sári, diadalmasan, mosolyogva, halványrózsaszínű pongyolában és megszólal:

— Nagyon megható az igyekezete. Tessék besétálni.

Bevallom, kissé zavarba jöttem a gyors siker miatt és eladogtam a bemutatkozást.

— Foglaljon helyet — szökött a nagy magyar művész — és kérdezzen. De talán ne is kérdezzen, inkább bevallok mindent töredelmesen.

És beszélni kezdett kedvesen, közvetlenül. Beszéde alatt eszembe jutottak az Aradi Közlönyben olvasott „Uttközben” cím alatt közölt tárcái. Ugyanaz a közvetlenség, tiszta, szép magyarság és egészséges humor. Az arcát és alakját figyelem. Tíz esztendővel ezelőtt láttam utóhára. Ha azóta változott, ez javára történt. A nagy Zsazsa megfiatalodott. Arca üde, alakja karcsu és elegáns, seiyem pongyolája izgatón simul plasztikus idomaihoz.

— Figyelmeztetem magát, — kezdte — hogy nem akartam egyetlen újságíróval sem találkozni romániai tartózkodásom alatt. De ugyilátszik nem mindig az történik, amit én akarok. De ha már így történt, kérem, ne tegyen fel sem diszkrét, sem indiszkrét kérdéseket. Persze azt akarja kérdezni, hogy mit csináltak önként. Elmondom. Washingtonban megismerkedtem egy előkelő román politikus-sal. Kedves, finom uriember.

— A nevét nem mondom meg. Hogy miért?

Csupán azért, mert még ennyit sem akartam mondani. Szóval megismerkedtem vele és sokat beszéltem nekem az itteni csodálatos szépségű vidékekről. Megígértette velem, ha hazajövök, egy nagyobb társasággal autókirándulást teszünk Romániában. Ő nem felejtette el igéretet és most emlékeztetett rá. Tervünk az, hogy Bucurestiből indulunk el, Craiovan keresztül Simaiába megyünk és onnan néhány nap kirándulást teszünk a havasokba. Most utazom Bucurestibe.

— Mennyi ideig marad nálunk?

— Nem tudom biztosan. Két-három hétig.

— Nem szándékozik Romániában fellepni?

— Egyelőre nem. De kedves szerkesztő ur, megtiltottam, hogy kérdezzen és mégis.

— Csak még egyet: Emlékszik még Aradra? Mi aradiak nagyon szívesen vennénk, ha visszafele ellátogatna hozzánk. És még csak arra szeretnék választ, hogy milyen impresziókat szerzett nálunk?

— Agyafurt ember maga. Egy kérdéssel beszél és hármát ad fel. Na jó. Többre úgy sincs idő, mert mindjárt indul a vonat. Először: Aradra emlékszem. Több mint tíz éve annak, hogy utoljára itt jártam. Kedves, szép város. Hogy visszafelé

Az első óceánrepüléssel kombinált hajójárat

sikere. Kellogg hajóján folyt le az első kísérlet, amely 16 órával rövidítette meg az expresszlevelek útját a két kontinens között.

(Páris, augusztus 30.) Kellogg államtitkár és kísérete, valamint Mackenzie King, Kanada miniszterelnöke, a békepaktum aláírására az Ile-de-France nevű óceánjárón kelt át Amerikából Európába. A hatalmas francia gőzös útját azonban nem csak a történelmi aktusnál szereplő előkelő utasok jelenléte tette nevezetessé. Ugyanezen alkalommal próbálták ki első ízben, hogy miképp lehet összekapcsolni gyakorlatilag a légitforgalmat az óceáni hajójáratokkal.

Az első kísérlet mindkét irányban megtörtént és sikerrel végződött. Az óceánjáró fedélzetéről az emelődaruhoz hasonló alakú kaptalut nyulak a levegőbe. Ez a készülék szolgál arra, hogy a repülőgépet a levegőbe röptesse. Mielőtt a kaptalut működésbe lépne, a hajó teljes gyorsasággal fut szembe az uralkodó széliránnyal és amikor teljes sebességét elérte, akkor lép működésbe a kaptalut. Ilyen módon: a szembejövő légáramlat, a hajó sebessége és a kaptalut által átadott sebesség oly nagy légellenállást támaszt, ami a repülőgépet

M * MARSPARTI APOLLO * M
9-kor 7 és 1/2 10-kor
MA, PENTEKEN UTÓLJÁRA:
A CIRKUSZ FILMEK REMEKE.
A = MANEGE = A
EDDIG MÉG NEM LATOTT GYÖNYÖRŰ
ARTISTA MUTATVANYOK.
A főszerepben:
MARY JOHNSON — KURT GERRON.
Ezenkívül:
LEGUJABB, UFA HETI ESEMÉNYEK:
NOBILE TÁBOROK EXPEDICIOJA.
* Rendes olcsó helyárrakkal. *

URANIA UR
Holnap, szombaton
AN Benzinőrület. AN
I
A Reginald Denny, Barbara Worth A
Sláger vigjáték.
A főszerepben:

Vasárnap d. e. 1/2 12 órakor
NAGY MATINE
alsórangú műsorral
és
RUDAS BANDI
közkezdveit táncos komikus fellépéssel
AZ APOLLOBAN:

meglátogatom-e? Lehet. A körülményektől függ. A harmadik kérdésre azt válaszolom, hogy Kurticson nagyon kedvesek voltak hozzám. Amikor megtudták, hogy én utazom ebben a fülkében, mint hallottam, a rendőrfőnök kiadta az utasítást, hogy a legudvariasabban kezeljék a vámnál börtöndjemet. Sőt olyan kedvesek voltak, hogy a rendőrfőnök részére félre tett jégbehűtött dinnyét felhoztak hozzám. Nagyon jól esett ebben a hőségben. Bizony az autótúrától félek egy kicsit, mert nagy autótakat nem valami kellemes ebben a melegben tenni. Még valamit. A jövő hónaptól kezdve állandóan rádióba fogok énekelni.

A vonatvezető sipol. Alig van időm arra, hogy elbucsuzzam és leugorjak a már mozgó vonatról. Fedák Sári utánam szól:

— Többet beszéltem, mint kellett volna, de ne irjon többet, mint amennyit beszéltem.

Még egy pillanatig látom kedvesen mosolygó arcát, aztán a gyorsvonat belefuródik a sötét éjszakába.
Pilis Géza.

H I R E K.

Rádióval irányított hajó.

Pompásan sikerült a partról irányítható hajó első kísérleti utja.

Berlinből jelentik: Tegnapi Keleti tengeren végrehajtották az első próbáját a távolból irányítható páncélos hajónak. A hajót, amely személyzet nélkül volt, egy másik hajóról rádió útján irányították. A rádióval irányított hajó a legnagyobb ködben és viharban előrehaladt és pontosan alkalmazkodott az irányításhoz. Több órai sikertől kísérlet után a hajót bevitték a kikötőbe. A kísérletnek a haditengerészetben beláthatatlan jelentősége lesznek, mivel a támadásoknál feleslegessé válik az emberélet kockázatása.

— Mihály király Sinalába érkezett. Bucurestiből jelentik: Mihály király és Elena anyahercegnő Sinalába érkeztek, ahol két hetet fognak tölteni.

— Románia aláírja a Kellogg-paktumot. Bucurestiből jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Patterson, az Egyesült-Államok bucuresti-i ügyvivője, tegnap átnyújtotta a kormánynak a jegyzékét, amelyben felhívja Romániát, hogy csatlakozzon a Kellogg-paktumhoz. Tekintettel arra, hogy a paktum elvel összhangban állanak Románia békepolitikájával és miután a kormány szolidaritását is kifejezésre akarja juttatni az aláíró hatalmakkal, megítéltek az intézkedéseket az aláírás formájának végrehajtására. Valószínű, hogy ez már a jövő hét folyamán meg fog történni. Románia a háborúellenes paktum aláírására ugyanolyan fenntartásokkal csatlakozik, mint szövetségesei.

— Garofid kibukott az Ilfovi mezőgazdasági kamarai szenátorválasztáson. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi mezőgazdasági kamarai választáson Traian Naum-t választották meg 135 szavazattal, míg Garofid volt földművelésügyi miniszter csak 81 szavazatot kapott.

— Iorga Miklós visszaérkezett Stockholmból. Bucurestiből jelentik: Iorga ma délután 4 órakor visszaérkezett Stockholmból, ahol az országot a nemzetközi történelmi kongresszuson képviselte.

— Ötvényszázalékos vasuti jegykedvezmény a Craioval ügyvédkongresszusra utazók számára. Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága a szeptember 7-én Craiovában megtartandó ügyvédkongresszus résztvevőinek 50 százalékos vasuti kedvezményt engedélyezett.

— A nemzeti-parasztpárt újból akcióba kezd. Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt ma este több gyűlést tart, amelyek napirendjén a politikai helyzet ismertetése szerepel. Mihalache szombaton érkezik a fővárosba, hogy a nemzeti-parasztpárt több vezérével a helyzetről tanácskozzék. Ugyancsak holnapra várják a fővárosba Maniu Gyulát is.

— Házasság. Szöllösy Györgyi és nagysomkúti Buda László dr., a „Dunaposta” főszerkesztője (Budapest) szeptember 4-én, kedden délután félhétkor esküsznek Budapesten a városi Vajdahunyad várban levő ugynevezett Jáki-kápolnában.

— Befejezett tény Wekerle pénzügyminiszersége. Budapestről táviratozzák: Politikai körökből származó hírek szerint, a mai minisztertanácson ismét megvitatották a törvényben vett gazdasági minisztérium felállítását, amelynek minisztere Bud János jelenlegi pénzügyminiszter lenne. Az új minisztérium egyetemes magában a kereskedelmi, földművelésügyi és népjóléti minisztériumokban eddig intézett gazdasági természetű dolgokat. Bud János helyébe pénzügyminiszternek, tervek szerint Wekerle Sándor volt miniszterelnök fia, ifj. Wekerle Sándor kerülne. Wekerle miniszerségét már mint befejezett ténynek tekintik, ami annál is inkább valószínű, mert ma már, mint leendő pénzügyminiszter vett részt a minisztertanácson.

— Öngyilkos lett a temesvári tűzoltóparancsnok felesége. Temesvárról jelentik: Tudósítónk: Megrendítő öngyilkosság történt ma délelőtt. Biste Leó tűzoltóparancsnok felesége revolverével fölboltta magát. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Az öngyilkos asszony levelet hagyott hátra, amelyben ideges ségével magyarázza tettét.

— Két pilóta szörnyű tragédiája. New-Yorkból jelentik: Tegnapi Buffalóban Crutts és Morill pilóták Lindberg Falcon nevű géppel felszálltak. A két pilóta lakatlan területen lezuhant és szörnyet halt. A gép teljesen összetört.

VEREBES ERNŐ — ANGELO FERRARI KÜZDELME: AZ ALAGI LÖVERSENYTÉREN.

— Rádió és röntgen a tüdőgondozó részére. Az interimár bizottság mai ülésén hozták az intézkedéseket, hogy a tüdőgondozó részére egy 25.000 lejes rádiókészülékkel szeressék be és megszavazott 100.000 lejt a tüdőgondozó röntgenkészülékének kiegészítésére, amit egy cluji cégnél fognak megrendelni.

ANGELO FERRARI. FERFI A NYEREGBEN

— Szombaton este mutatkozik be a Hawaii-trió az Ujságíró-Klubban. Oradea-mare (Nagyváradon) már egy teljes hónap óta zsufozt házak hallgatják végig a Hawaii-triót, amely szombaton érkezik meg Aradra és nyomban este debütálni is fog az Ujságíró-Klubban. Berlin, Páris, London, de a többi európai metropolisok sajtóorgánuma is a leghízelgőbb kritikával méltatták a Hawaii-trió működését. Sebastian Bruquill, a trió vezetője nagyszerű tehetséggel megáldott ember. Páratlan tytmuszerkével hihetetlenül tudja műszerezni a modern táncszámokat. San Juan a neve a trió második tagjának, aki ugyancsak a legbravurosbabb modern táncszámokat fogja bemutatni. Külön érdekessége a triónak Miss Millisa mulatt nő, aki mestere hangszerének. A trió tagjai eredeti hawaii-táncszámokat hazai jelmezben fognak bemutatni. Az Ujságíró-Klub szombat esti attrakciója előreláthatólag óriási érdeklődés jegyében fog lefolyni, miután Aradon még soha nem kínálkozott alkalom arra, hogy modern táncokat és a modern tánczenét a maga eredetiségében kapja vissza a közönség. Vécsey zenekara ez alkalommal még egy zongoristával fog bővülni. A bemutatón természetesen csak a klub tagjai vehetnek részt.

A LÖVERSENY-SPORT KEZVELOK FILMJE: FERFI A NYEREGBEN

— Meghalt a solymári autókatasztrófia másik áldozata. Az Aradi Közlöny mai számában jelentette, hogy Solymár közelében hatalmas autókatasztrófia történt, amelynek áldozata Mária 22 éves urileány halálos áldozata lett. Ma érkezett távirati jelentés szerint a katasztrófának másik áldozata, Ybl Ervin kiváló műépítész is kiszendvedt. Ladányi László gömöri főszolgabíró, aki a szerencsétlenségnek lábát törte, valamint Ybl Erviné, aki szintén lábtörést szenvedett, tul van minden veszélyen.

Legközelebb: A MAROSPARTI ÉS APOLLO mozgókban.

— Szélhámós gyógynövénykereskedő. Marosillyéről jelentik tudósítónk: Körülbelül két hónappal ezelőtt egy elegáns ur érkezett a községbe, L. J. állítólagos gyógynövénykereskedő. Nagy apparátussal kezdett dolgozni és kétszáz munkást foglalkoztatott. Egy hónapi munka után nagy összegeket kért kölcsön különféle ürügyek alatt és egy napon eltűnt a községből. Eltűnése után három elfogatási parancs érkezett ellene az oradeai, timisoarai és mehedintii ügyészségektől. Az állítólagos gyógynövénykereskedőt 6.700.000 lej elsikkasztásával vádolják.

— Halálozások. Gáway Gáspár Jánosné szülött Táfrov Irma, Táfrov József és fia borkereskedő-cég belfeljárásának felesége rövid betegség után meghalt. Temetése 31-én, d. u. fél 6 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. Valentiny József életének 89-ik évében csendesen elhunyt. Temetése 31-én, délután fél 5 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

WEINBERGER-cipők leszállított árban!

— Letartóztattak három kereskedőt, akik szintén hamisított kauclós nyugta alapján hagyták el a vacaresti-fogházat. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyészség ma letartóztatta Radulescu Sorin kereskedőt és két társát, akikről kiderült, hogy hamisított kauclós nyugta alapján hagyták el a vacaresti-fogházat.

— Családirtás feltékonyságból Szentendréről táviratozzák: Schnell József dúsgazdag villatulajdonos feltékonyságból kalapáccsal keltette feleségét, azután felfasztotta magát. A tragédiát úgy fedezték fel, hogy Schnellék kutyája a villa kapujában brzakalmasan vonított. Az összegyűlt emberek feltörték a lakást, behatoltak és Schnellt hán, feleségét vérbeágyva, eszméletlenül alították. Az asszonyt beszállították a budapesti Szent János-kórházba. Állapota a nagy véresztés miatt reménytelen.

— Szóharc az interimár-bizottságban a termésközlés körül. Az interimár-bizottság mai ülésén Vulpe József bizottsági tag szóváltette, hogy a cséplési munka befejezése dacára sem tették meg a gazdasági hivatal arról, hogy milyen volt a termésközlés a város földjén. Ez a megállapítás élénk szóharcra adott alkalmat Vulpe és Dirlea gazdasági hivatali főnök között, akik kijelentették, hogy a termésközlés még nem történt meg és ezért nem terjesztette elő a termésközlést. Pausesti bizottsági tag felszólalása és nagyobb vita után a bizottság úgy döntött, hogy egy bizottságot küld ki a termésközlés pontos megállapítására. Vulpe végül arra kérte a gazdasági ügyosztályt, hogy a legközelebbi ülésre terjeszsen be pontos kimutatást a város állatállományáról és közölje azt is, hogy a különböző állatok hol vannak és milyen célokra használják őket.

— Erdélyi Bélát csak a sport érdekli Budapestről jelentik: Megint az Aradi Közlöny, hogy a budapesti büntetőtörvényeszek vádnamása kedden délelőtt hirdette ki határozatát Erdélyi Béla ügyében. A törvényeszek folyosón asszonyok és leányok tömege gyűlt össze, akik érdeklődéssel várták, hogy mikor vezeték fel a fogházból Erdélyi Bélát. Amikor Erdélyi megjelent szuronyos fogházor kíséretében, mosolyogva szökt oda a folyosón ügyvédjeinek:

— Nos, mi az eredmény?

— Még nem tudjuk — válaszolta dr. Gál Jenő, — most fogják csak kihirdetni a döntést.

— En nem a döntést kérdezem, hanem a Hungária-Rapid eredményt. Engem csak az érdekel.

Erdélyi Béla ezután mosolyogva ment a terembe és állandó mosollyal ajkán hallgatta végig a vádnamás döntését, amely rendkívül lesújtó volt rá nézve.

„Felicia”

megnyílik szeptember 1-én
eredeti párisi és bécsi modellekkel.
Hölgyközönség nb. pártfogását kéri:

Lassner Margit, Str. Eminescu (Deák F.ú.) 29.

— Felemelték Aradon a kenyér és liszt árát. Az ármezsgállító-bizottság ma délelőtt felemelte a liszt és a kenyér árát. A lisztárak a következők lesznek szeptember 1-től: Nagyban árak: 0-ás 11.50, főzöliszt 10.50, félbarna kenyérliszt 9.50, barna 7.50. Kicsinybeni árak: 0-ás 12.50, főző 11.50, félbarna 10.50, barna liszt 8.25. A kenyérrétek a következők lesznek: barna 8, félbarna 10, fehér 11, luxus 12 lej. A husárok változatlanok maradtak, noha a mészárosok kérték a borjúhus árának felemelését. A tejárak szeptember 1-től így alakulnak: piaci tej 8 lej, házhoz szállítva 9 lej, uradalmi és tejszarnoki tej 10, ugyancsak házhoz szállítva 11 lej. Az olvasztott zsír ára 70 lej lesz, a hál 66, a szalonna 60 lej. A vendéglősök kérték, hogy a 30 százalékos engedményt, amelyet eddig tisztviselőknél és katonatiszteknek kellett adniok, helyezték hatályon kívül, egyúttal az árak felemelését is kérték. A bizottság kérvényüket véleményezés végett áttette a kereskedelmi és iparkamarához. A tej árát a takarmányhiány miatt, a zsinemiek árát a kukorica drágulása miatt kellett újból felemelni. Az összes új árak szeptember elsején lépnek életbe.

Francia és német gyermek játékkurzus kicsiknek délelőtt,

4637

iskolásoknak délután, szeptember 3-ikán újból megkezdődik.

86vehet délután: Igaz Györgynénél, Ortutay-palota.

— Éjszakai tűz a Holzer-cégnél. Ma éjjel tizenegy órakor telefonon jelezték az aradi tűzoltóságnak, hogy a főtéren lévő Bing-házban, a Holzer József férfiruhakereskedésében tűz keletkezett. A tűzoltóság nyomban kivonult a helyszínre. A Holzer-cég lezárt redőnyei mögül hatalmas füstfelhő szállt ki. Felnyitották a rollókat és kiderült, hogy az asztalon hagyott villanyvasalóból elfelejtették kikapcsolni az áramot és az áttűzesedett vasaló keresztülégette az asztaldeszkat. Az áramot azonnal kikapcsolták és az égő deszkát eloltották. A kár jelentéktelen. A helyszínen Verşigan komisszár jelent meg és felvette a jegyzőkönyvet.

— Öngyilkos bécsi nagyiparos. Bécsből jelentik: Egyik szanatóriumban az elmúlt éjjel Frank Pál 42 éves bécsi fémmagyiparos, aki teljesen tönkrement, megmérgezte magát és rövid szenvedés után meghalt.

— Dáni Baba szeretne filmszínésznő lenni, de fél az apai pofonoktól. Budapestről jelentik: A legnépszerűbb magyar olimpiai résztvevő Amszterdamban Dáni Baba 19 esztendő aradi származású urileány volt, aki ugyszólván egy másodperc alatt meghódította a hollandusokat. Dáni Baba amszterdami szereplése után több filmajánlatot kapott és az egyik legnagyobb amerikai filmgyár képviselője igen jó szerződést biztosított számára Hollywoodban. Dáni Baba kijelentette, hogy nagyon szeretne megpróbálkozni a filmszínészettel, de nem tudja magát erre elhatározni, mert édesapja, Dáni Pál dr. régi vágású, konzervatív dzsentri, aki hatalmas pofonokat osztogatna ki számára, ha előrukkolna ezzel a tervvel.

— Hirtelen halál az aradi pályaudvaron. Tragikus haláleset történt ma délelőtt az aradi pályaudvaron. Valent Sándor 60 éves nyugalmazott mozdonyvezető nemrégiben újra felvételét kérte a vasút kötelékébe. Kérvényét kedvezően intézték el és Valentnak a fűtőházi főnökség rendelkezésére ma délelőtt próbajáratot kellett végeznie egy lokomotívval. Valent mindössze egy órát tolatott a váltók és a pályaudvar között, majd leállította a mozdonyt és kiszállt. Alig tette lábát a földre, amikor hirtelen a szívéhez kapott és holtan esett a sínek közé. Valószínű, hogy a nagy izgalom ölte meg a szerencsétlen embert. Az ügyészség megadta az eltemetési engedélyt.

— Rendőri hírek. Az aradi államrendőrséghez a napokban feljelentés érkezett egy Mánya Rozália nevű cselédleány ellen, aki nagymennyiségű ruhanyomást lopott el gazdájától és megszökött. A nyomozás megindult és megállapították, hogy a tolvaj cseléd gyalog Curtici-ra indult, hogy át szökjön a határon. A rendőrség értesítette a nyomozás eredményéről a curtici-i határrendőrséget és a mai napon sikerült letartóztatni Curticion Mánya Rozáliát, akit az aradi rendőrségre kísérték. A lopott holmikait saját vallomása szerint eladta az aradi ócskapiacra. A nyomozás tovább folyik. — Az aradi államrendőrség ma letartóztatta Atlacher Lászlót, Laszkai Györgyöt és Laszkai Sándort, akik ellen az a gyanú merült fel, hogy nagyszabású lopásokat követtek el Aradon. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— Öngyilkos pécskai gazda. Jelentették az ügyészségen, hogy Copra Mitru 60 éves ópécskai gazda öngyilkossági szándékából az elmúlt éjszaka kertjében felakasztotta magát a mire rátaláltak már halott volt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— A budapesti A Reggel bejöhet Romániába. E héten már hétfőn, vagy legkésőbbén kedden reggel, egész Romániában minden újságárusitónál 10 lejért kapható A Reggel, Magyarország legérdekesebb hétfői lapja. A Reggel 6 oldalas sportrovatában a legkitűnőbb, a leglátványosabb sportlapot adja Magyarország és Európa sportjáról.

— Makulatura papir. tiszta újságpéldányok, csomagolási célra. 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Cantacuzino Misu herceg halálos autókatasztrófája.

A volt igazságügyminiszter autója egy szerpentinről a mélységbe zuhant. — Az autón lévő két hölgy és a soffőr sértetlenül menekültek a katasztrófából, a herceg nyomban szörnyethalt.

A román Károlyi Mihály érdekes politikai pályafutása

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) Misu Cantacuzino, volt igazságügyi minisztert tegnap halálos autókatasztrófa érte. Tegnap délután négy órakor az Olv völgyében autókirándulást tett két urhölgy társaságában. A Cornetkolostor mellett, Lutra állomástól északra az autó a mélységbe zuhant. A soffőr és a két hölgy szerencsésen megmenekültek, míg Cantacuzino szörnyethalt. Fiát, aki a cluji teniszversenyen vett részt a napokban és innen Varsóba utazott az ottani teniszversenyre, a brassói hatóságok értesítették a katasztrófáról.

Cantacuzino Misu herceg halálos autószerencsétlenségéről a következő részleteket jelentik: Amikor az autó Comesti község határába ért, az ugynevezett Lotru hegység egyik szerpentin ujján a soffőr kezéből egy zökkenőnél kiesett a kormány és a gépkocsi a mélységbe zuhant. Cantacuzino az autó alá került és a hatalmas testű, kövér embert a nehéz gépkocsi valóságos összelapította. Mellkasa betört és fején is halálos sérüléseket szenvedett. Nyomban meghalt.

Az autószerencsétlenség következtében a román politikai élet egyik legérdekesebb szereplője tűnt el a közélet teréről. Többször volt miniszter és politikai pártállása évekig döntően befolyásolta a különböző kormányok helyzetét. Párisban végzett jogot, majd rövid ideig bíró volt a bucuresti-i törvényszéken. Eredetileg, mint minden bojár, ő is a konzervatív párt tagja volt, később azonban Take Ionescu mellé állt és mint igazságügyi miniszter a leghangosabb szószólója volt az in-

— Megmarad még ebben az évben a polgári iskola IV. osztálya. A polgári iskolának folyó évi szeptember elsejével 3 osztályos gimnáziummá való átszervezésével a közoktatásügyi minisztérium a mai napon érkezett rendeletével meghagyja, hogy még ebben az évben azon tanulók, akik a polgári iskola III. osztályát elvégezték, kötelesek a polgári iskola IV. osztályának ebben a tanévben való bevezetésére. A polgári iskola I.—II. osztálya a gimnázium, a III. oszt. a gimnáziumi átmeneti tanterv szerint fog működni, míg a IV. (negyedik) osztály a régi polgári iskola tanterve szerint.

— Vasárnap az öreg színészek napja lesz a városligetben. Thália nyugalombavonult, fáradt robotosaira mindenkor jó szívvvel gondol Arad közönsége az évente visszatérő öreg színészek napján megjelenésével támogatja a felsegélyezésükre induló akciót. Az idén egy városligeti ünnepély keretében lesz a színésznapi rendezés a szórakozások özőnével gondoskodik a jelenlevők mulattatásáról, valóságos olimpiai ünnepélyek fognak lefolyni, mert a footballtól egész a birkózásig minden sport lesz, de lesz szépeégyverseny, virágcsata, szerencsekerék, szerencsehalászat, becsali- és csürdüngölő csárda, pezsgős-, virág- és dohányvásitor. És, hogy a liget egyben kellemes üdülőhely is legyen vasárnap, gondoskodás történt arról, hogy az utak pormentesek legyenek, jól felföldöljék. Ez a sok minden pontos 15 lejbe kerül, gyermekeknek 10 lejbe. Illyő, hogy mindenki ott legyen, szeretettel várják az öreg színészek.

— Beiratások az aradulnoul (ujaradi) állami német tannyelvű gimnáziumban. Az ujaradi állami német tannyelvű gimnáziumban a beiratások szeptember hó 1—3-ig, minden reggel 9 és 1 óra között tartatnak meg. Pótvizsgálatra 4-én és 5-én kell jelentkezniük a bukott tanulóknak. A magántanulók vizsgája

tervenciósi politikának az első balkáni háboru idején. 1921-ben a koalíciós kormánynak volt igazságügyi minisztere és amikor Cadrăţelert Romániához csatolták, ő szervezte meg az ottani bíróságokat. A háboru alatt a Brătianu-féle koncentrációs kormánynak volt tagja. Később megismertette a liberálisokkal és Take Ionescuval együtt megalapította a nemzetgy demokrata-pártot.

Pártállásának mindig rendkívüli fontossága volt, mert mint dúsgazdag ember, bőkezűen finanszírozta politikai akcióit. Take Ionescu halála után átment a nemzeti-parasztpártba és egy ideig őt tekintették a legbefolyásosabb személynek politikai körökben. Töle várták, hogy a nemzeti-parasztpártot kibővítsse a liberálisokkal, de a legutóbbi választások óta elkezdett haraggal fordult a liberálisok ellen. Aktív részt vett a nemzeti-parasztpárt ugynevezett kormánybuktató kampányában és lelkes szónoklatokban díszítette a demokrata elveket. Polgári felfogása mindjobban balra tolódott el és a Viitorul már mint a román Károlyi Mihályt aposztrofálta, aki dúsgazdag ember létére a kommunistákkal kacérkodik.

Cantacuzino halálával a nemzeti-parasztpártot súlyos veszteség érte, nemcsak azért, mert egyik leglendületesebb és legképzettebb politikusát veszítette el, hanem azért is, mert Cantacuzino az utóbbi években a párt kiadásának legnagyobb részét magára vállalta. Holttestét a bucuresti-i Calea Victoriein levő palotájában ravatalozzák fel és temetésén a nemzeti-parasztpárt vezetősége testületileg vesz részt.

6-án és 7-én lesz. Tandij évi 1200 lej. Az intézettel kapcsolatban internátus áll fenn, hol bennlakó tanulók havi 1500 lejért teljes ellátást kapnak. A rendes tanítás 26-án kezdődik.

— Az aradi Iparostanonleányiskolában az 1928—29. tanévre a beiratás f. é. szeptember 15-ig tart. A beiratáshoz feltétlenül szükséges az utolsó iskolaévről szóló bizonyítvány v. comert de control és 250 lej. Felmentést igénylők külön még 50 lej fizetnek. Az igazgatóság.

— Dr. Ujhelyi szeptember hónapban külföldön tartózkodik.

— Mindenki jól ismeri az Aspirin-Tabletták fájda-
lomcsillapító hatását valamennyi húlési betegségnek. De nem mindenki tudja, hogy hamisítványok is vannak forgalomban. A káros utóhatásoktól való védekezés szempontjából már az aspirin-tabletták vásárlásánál figyelni kell az eredeti „Bayer” csomagolásra (zöld-fehér-piros átkötőszalag) mert csak ezzel ellátva kerülnek árusításba az eredeti tabletták.

— Leérintési könyvtárságok Kerpelnél.
— RÁDIO-MŰSOR. Péntek, augusztus 31. (Romániai Idő.) Wien—Grác. 20.15. Kamarazene. — Berlin. 18. Fuvőszekari hangverseny. — Boroszló. 21.30. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 22.15. Zongora hangverseny. — Leipzig. 21.15. Táncczene. — Milano. 21.50. Szimfonikus hangverseny. — München. 21.10. Szimfonikus hangverseny. — Népoly. 21.48. Operaelőadás. — Pozsony. 21. Vidám est. — Prága. 22.10. Trio. — Róma. 22. Zenekari hangverseny. — Zágráb. 22. Zenekari hangverseny. — Budapest. 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 21. Szimfonikus hangverseny. 22.25. Hangverseny.

NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ ELŐFIZETŐINK-
NEK, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponként pontos feladásáról gondoskodik.

Bünpör

egy Aradon eladott autó miatt.

A temesvári tábla szabadiábra helyezte Jurca Jánosné.

(Arad, augusztus 30.) Annak idején foglalkozott az Aradi Közlöny Jurca Jánosné bonyodalmassal autóeladásával, amelyből komoly bünpör keletkezett. Jurcáné, mint megirtuk, egy autót vásárolt 145.000 lejért a bucuresti-i Gironi cégnél. Az autóra ötvenezer lej előleget adott és a cég úgy kötötte meg a szerződést, hogy a teljes összeg kifizetéséig az autó a cég tulajdona marad. Jurcáné Aradra jött és itt hirtelen szüksége volt pénzre. El akarta adni az autót, de a rendőrségen megtagadták az autó számának átírását, mert az iratokból megállapították, hogy az még a Gironi cég tulajdona. Jurcáné erre megismerkedett egy ügyvédi iroda gépirókisszasszonyával, akit rávett, hogy a szerződésre záradékkal gépelje oda, hogy az autó ára ki van fizetve, s így az autó Jurcáné tulajdona.

Ezután az automobilt eladta Kabát Sándor pécskai lakosnak negyvenezer lejért. Kabát előtt gyanus volt az alacsony vételár. Szólt egyik rendőrtisztviselőnek, aki táviratilag érdeklődött a Gironi-cégtől az autó tulajdonjoga iránt, ahonnan azt a választ kapta, hogy Jurcáné még 95 ezer lejjel tartozik és jogtalanul adta el az autót. Az asszony ellen megindult az eljárás és mert eltűnt Aradról körözölevelet adtak ki ellene. Sikertelenül próbálták megállapítani a tulajdonjogát, letartóztatták és az aradi törvényesítők sikkasztás miatt hat hónapi fogházra ítélték. Most került a temesvári tábla elé Jurcáné felelőssége. Védekezésében elmondotta, hogy jóhiszeműleg adta el az autót, mert a hátralékos összegről váltót adott, amelyet néhány nap múlva kifizetett. Kérte szabadiábrahelyezését és a bizonyítási eljárás elrendelését. A tábla helyt adott a kérésnek és Jurcánét szabadiábrahelyezte és elrendelte a bizonyítás kiegészítését.

Irodalom és művészet

Szendrey lett az aradi színház igazgatója.

Az interimár bizottság egyhangulag Szendreynek adta bérbe az aradi színházat.

(Arad, augusztus 30.) Az aradi interimár bizottság ma délelőtt Mihulin Miklós elnöklése mellett ülést tartott, amelyen — mint azt jeleztük — foglalkozott az aradi színház bérbeadásának ügyével. Popa Constantin kulturtanácsnok referációját követően, aki bemutatta Szendrey Mihály koncessziójának közjegyzői másolatát, a bizottság tekintetbe véve Szendrey érdemeivel teljes multját, egyhangulag Szendrey Mihálynak adta bérbe a jövő szezóra a városi színházat. Ezzel Szendrey Mihály ismét igazgatója lett az aradi színháznak.

Az idevonatkozó szerződés részleteit, illetve feltételeit az összeülő városi tanács tárgyalja le majd Szendreyvel.

* **Zamfirné, Korányi Klára** zongoratanárnő tanítását szeptember 1-től ismét megkezdte. Érdeklődni lehet: Új Neuman-ház (Dacia mellett) 2. emelet, délelőtt 10—12-ig és délután 2—4-ig.

Művészi fényképek és levelező-lapok
NAGY GÉZANÁL

ARAD, Buiovardul Regina Maria 3.
megyeházzal szemben. 1096

* **Rátkay Márton** Aradon. A jövő héten két napra megnyílnak a nyári aréna kapui, hogy befogadják az önfelédlt vidámságot, amelynek nagymestere Rátkay Márton, jön le hozzánk rövid vendégszerelésre. Két parádés szerepét fogja eljátszani a világhírű budapesti művész: a **Hivatalnok** urak Róth bácsiját és a **Zebra** pompás szerepét, mert úgy érzi, hogy ezekben tudja nyújtani utóéletetelien művészetének száz százalékát. Az aradi társulat már erősen próbál és minden igyekezettel méltó keretet fog nyújtani a Rátkay-vendégszerelésnek. Jegyek hétfőtől kezdve elővételben a téli színház pénztárájánál.

Fini nem akart hazamenni Bécsbe...

Véget ért az osztrák gyermekek kéthónapos aradmegyei nyaralása és ma délután visszavitte őket a vonat hazájukba.

(Arad, augusztus 30.) Olyan volt az aradi pályaudvar képe ma délután, mint egy gőzfürdő szárazlég kamrája. Izzadó, támolygó, szuszogó emberek a sujtó hőségben, még a leglengőbb hölgyek is pirosla sülték. A periron és a vágányok között szokatlanul sokan állanak, jobbára nők és rengeteg sok gyerek. És mind németül beszélnek. Bucszukodó jelenetek. A szerevényt tolatják össze. Négy harmadosztályu közvetlen kocsi áll egymás mögött komolyan. Az ablakokban szökés gyerekfejek. Barnára stílt arcok. Lehetnek vagy kétszáz... A bécsi gyermekek mennek haza ma Aradról. Kétszáz kislány és kisleány, akik két hónapig nyaraltak itt Aradmegyében és a Bánában. Kővérek, pirosarcuak, egészségesek.

Némelyiküknek tetszik az utazás, a fehér-főkötös kísérelőnk izgalma, a nagy mozgalom körülöttük, de a legtöbbjük le van hangolva. Az egyiknek egészen legörbült a szája. Nagynehezen tessékellik be a még melegebb vasuti kocsiába.

— Én nem akarok hazamenni. Én itt akarok maradni mindig.

— Nem lehet Fini — szomorítja a kisleányt az egyik kísérelő — majd jövőre eljössz megint.

Finit azonban ez nem elégíti ki.

— De én most akarok itt maradni.

Pityergősen néz barátójére: Theára, aki szíjogva osztja a Fini véleményét.

— Hát hol voltatok, hogy oly jól éreztétek magatokat?

— Birchisen — mondja Fini — a jegyzőknél.

Hát persze a falu, a gondtalan hancurozás, fürdés, zavartalan pákosztoskodás a gyümölcsösben a birchisi jegyzőknél... nem csoda, ha Fini nem akar visszamenni a lármás világvárosba.

A másik kocsiából egy bájos leányarc szomorkodik ki. Mit mondjak: már nem is gyerek. Legalább 17 éves, helyre fruska. Kékszemű és Trudenek szólítják társnői. Olyan szép nevek ezek a bécsi leányok. Trude különben

is specialitás. Ő már évek óta él egy bánáti faluban pótszüleinél és jobban szereti már őket, mint az igaziakat Bécsben.

— Ugyis hiába — mondja leányos daccal — három hónap múlva megint csak visszajövök.

— Na de mit szólnak ehhez az öregek Wienben? — kérdezem.

— Mit bánom én — von vállat öngyásága.

... Azt hiszem itt már valami másról is szó van. Elvégre Trude 17 éves, brünett és kékszemű. És a Bánában akadnak még helyre legények... Később pedig valami olyamit is hallottam Hincke titkártól, aki az aradi német-párt képviselőjében buzgólkodott a vonat körül, hogy vannak, akik nyolc év óta — azóta tart ez a nyaralattási akció — minden évben eljárom a pár hónapra erre a vidékre és végül — férjhezmentek.

A fiúk — ezek tényleg gyermekek még — nem szomorkodnak annyira. Szakértelemmel nézegetik a vasuti kocsiakat és katonásan, igennel és nemmel felelnek.

— Jól érezted magad?

— Igen.

— Jövőre eljössz?

— Igen.

— Örülsz, hogy hazamégy?

— Nem.

Na de ők fiúk és nem mutatják, hogy rosszul esik az elmenés. A kísérelők és kísérelőnk számbaveszik a gyerekeket. Elötünik az osztrák kalauz. Megiszik még gyorsan egy krillt sört, aztán vidáman száll fel a vonatra. Fültüvel, zsebkendőlobogtatás, zsvaj... elindul a vonat.

A vágányok közt könnyező uriaszonyok és megilletődött urak, akik a homokot kotortják botjukkal. A pótszülék. Akárha csak saját gyermekük kelt volna utra Bécs felé... Lengetik bánatosan a zsebkendőt a nyári délutánban, amíg csak el nem nyeli a vonatot a füst, meg a por.

Fóthy Ernő.

SPORT

Hazaérkezett a kardvívás világbajnoka.

Terstyánszky Ödön öröklési ünnepséggel fogadták a magyar határon.

Budapestről táviratozzák: Terstyánszky Ödön, a kardvívás magyar világbajnoka ma délelőtt megérkezett Hegyeshalomra, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesült. Amikor az újságírók közölték vele, hogy minden állomáson hasonló fogadtatást készítettek elő, a fáradt Terstyánszky mosolyogva felelt:

— Ugy látom, könnyebb volt világbajnokságot nyerni, mint azon átesni, ami ezután következik.

A világbajnok titokban akart hazajönni, azonban a katonai parancsnokság táviratilag közölte hazajövetelét. Kijelentette, hogy nem szándékozik visszavonulni a sporttól, azonban egyelőre pihentetnie kell idegeit.

O **A berlini uszóverseny eredménye.** Berlinből táviratozzák: A nemzetközi uszóversenyen a százméteres gyorsuszásban Takaischi (japán) 59.5 mp., kétszázméteres melluszásban Tsuruta (japán) 2 perc 51.2 mp., százméteres hátuszásban Koppers (Berlin) 1 perc 14 mp. jöttek be.

O **Klubközi sportverseny Fageton.** Vasárnap, folyó hó 26-án a Fageti Sport Egyesület Fageton szép sportünnepélyt rendezett az Iliai Sport Egyesület közreműködésével. Az ünnepélynek revansjellege volt. Ugyanis az Iliai SE folyó hó 12-én tartott versenyén a Fageti SE szerepelt, mint vendég. Eredmények Ilián folyó hó 12-én: 100 m. uszás: Datca II. (Ili). 100 m. futás: Kappler II. (Faget). Súlydobás: Datca II. 12.50 m. Magasugrás: Kófalusy (Ili) 165 cm. Futball: Ili—Faget 4:3. — Fageton folyó hó 26-án 100 és 400 m. futás: Kappler II. (Faget). Magasugrás: Schiller (Faget) 145. Súlydobás: Datca II. (Ili) 12.50. Futball: Faget—Ili 5:2.

Románia Indexre tette

Prohászka műveit.

Nem engedik be Romániába a szentéletű püspök vallásos tárgyú munkáit.

(Arad, augusztus 30.) Szentéletű, hivatásának magaslatán álló, jóságot és erkölcsöt, felebaráti szeretetet, türelmet hirdető pap volt Prohászka Ottokár püspök. Vele együtt egyike hűnyt el ama nagy prédikátoroknak, amilyen kevés van a világon. Halála után mozgalom indult meg, hogy azokat a szellemi kincseket, amelyeket harminc éven keresztül termelt, megmentsék az utókor számára és összegyűjtésük szónoklatait, értekezéseit és egyéb írásait. A gyűjteményes munka most jelent meg. Prohászka Ottokár a vallásos irodalom egén olyan tűndöklő csillag volt, hogy összegyűjtött munkáit Romániában is sokan rendelték meg és nemcsak magyarok, hanem németek, sőt románok is. És most mégis megtörtént az, hogy Prohászka Ottokár püspök összegyűjtött munkáit nem engedik be Romániába. A határszéli hatóságok utasítást kaptak, hogy a püspök prédikációját ne engedjék be. Vajon mit vétett Prohászka püspök, hogy halála után ilyen szigorúan büntetik? Micsoda lázító, bünrecsábító találtak a szentéletű püspök írásában?

— **Bankigazgató lett ifj. Horthy Miklós.** Budapestről jelentik: A magyar bankvilágnak érdekes eseménye van. Az Angol-Magyar bank igazgatósága hétfői ülésén aligazgatónak nevezte ki a 25 éves ifj. Horthy Miklóst. Horthy Miklós kormányzó fiát, aki egy évvel ezelőtt vette feleségül gróf Károlyi Imrének, a bank elnökének a leányát. A fiatal aligazgató cégjegyzési jogot kapott.

Bankkölesönöket

háza és földekre pengőben 12% kamattal vagy lejben legolcsóbban — hosszabb időre — azonnal folyósítottak.

Haasz Albert
irodája Arad, Str. Eminescu 12, (Deák Ferenc utca)

KIADÓ
elsőemeleti, három teremből és mellékhelyiségekből álló
irodahelyiség, kereskedelmi vállalatnak
előrendően alkalmas. — Bővebbet: Dr. Reisinger Ferenc ügyvédnél, Arad, Piața Avram Iancu 3. 4546

Felesleges lakásberendezési tárgyait, háztartási és ruházati cikkeit stb.
előnyösen és gyorsan értékesíti
Salgóné bizományi üzlete
Arad, Str. Horia
(Széchenyi-u) Neuman-palota

„CIRE ASEPTINE” fehér, kevésbé zsíros, virágokból kivont viaszok és az illatok desztillálásának egy mellékprodukta, mely más értékes, a szépséget előmozdító anyagokkal is kevertetik. Tisztítja és fehérré teszi a bőrt és úgy mint a fehéritő, amely a fehérszemnek csillogó fehérséget kölcsönöz és ugyanakkor teljesen ártatlan. Visszaadja a

fiatalság látszatát, akkor, amikor bármely más kísérlet eredménytelenül végződött. Bármily kemény és redős bőrön átjár, ezt puhává teszi oly mértékben, hogy a felső réteg kis darabokban leválik, amint arcát mossa minden reggel. Ilyképp amíg alszik ez nagyon rövid idő alatt fiataloságot és szépséget ragyogó arcot kölcsönöz Önöknek, oly finom

színe és bársonyos arcbról, mint a rózsának a szeméj és ugyanolyan fehér és rózsaszínű mint egy gyermeknek az arca. A májfoltok, a redők eltűnnek, a csunya és izléstelen kezek és ujjak szőkek lesznek és az évek szinte visszanyerik fiatalkori varázsukat. Ami az arcbról illeti, ez a modern kor legnagyobb találmánya.

A „CIRE ASEPTINE” használatának módja:

Minden este lefekvés előtt mossák meg arcukat meleg vízzel, azután pedig szárítják egy kis darab, finom vászonnal dörzsölve. Majd szórják az egész

arcra ezen „Cire Aseptine”-ből egy kevés kanálnyi mennyiséget az ujjak végével könnyen masszírozva az arcot, úgy hogy a bőr porusait, ahova a szappan be nem hatolhat, kitisztítsák. Ezután törölköző arcukat egy finom vászonba, hogy a port és tisztálaltságokat eltávolítsák. Kenjenek ujból egy kis mennyiséget ezen „Cire Aseptine”-ből, tegyék lehetővé, hogy hatoljon ujból a bőrbe és így hagyják arcukon egész éjjelen át. Míg alszik ennek a preparátumnak puhító hatása érvényesül és eltávolítja a keratinnak tulajdonítható erős keményedéseket, azaz az epiderma felső részét, úgy hogy bőrnek fehér színt ad és azt radikálisan megtisztítja. A „Cire Aseptine” productum soha sem fog bőrnek halványos színt adni, hanem ellenkezőleg epidermája üde, liszta és rózsaszínű lesz. Ahhoz, hogy gyors eredmény elérhető legyen, használják ezen „Cire Aseptine”-t az egész arcra, esténként, fedjék be ezután egy finom vászonnal készített arcmaszkkal, hogy surlódások által, mik alvás közben érik, ne törölődik le.

szint kapjon. Legyenek tehát figyelemmel arra, hogy egy időben az arcon és nyakon is használják, különösen a két árnyalat közötti különbség nagyon könnyen észrevehető lenne.

Tekintettel arra, hogy a „Cire Aseptine” preparátumhoz felhasználott virág viaszok beszerzése korlátozott, ezen preparátum szállítását csakis bizonyos szezonokban biztosíthatjuk és a virágzás idejében. Azok a kereskedők, akik azt óhajtják, hogy egész éven át készletük legyen ebből a preparátumból, kell hogy legyenek vagy legalább is hogy fenntartsák beszerzésüket május vagy június hónapokban, semmi esetre sem minden év szeptember hava után.

Lejvet: „Cire Aseptine” kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban. Egy nagy tubus „Cire Aseptine” ára 100 Lei. Ahol nem található, küldjék be az árát postautalványon PARFUMERIA ELITE Bucuresti, Calea Victoriei Nr. 39. címre.

arcra ezen „Cire Aseptine”-ből egy kevés kanálnyi mennyiséget az ujjak végével könnyen masszírozva az arcot, úgy

Fontos: Ne használják a „Cire Aseptine”-t, csakis abban az esetben, ha ezt akarják, hogy ugyanakkor a bőrük fehér

Közgazdaság.

Zürichben 3.16.50, Párisban 15.70 a lej.

Helyi valutaárak. (Augusztus hó 30.)
Árjegyzések: Berlin 39.45, Newyork 165. London 803, Páris 6.48, Milánó 8.65.50, Prága 0.25, Budapest 28.84, Zágráb 2.91, Bécs 32, Zürich 31.82. — **Áru:** Márka 39, dollár 32, francia frank 6.66.40, angol font 800, cseh korona 5, olasz lira 8.88.60, pengő 29.28, dinár 2, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50.

Zürichi tőzsdenyitás. (Augusztus hó 30.)
Berlin 123.79, Amsterdam 208.20, Newyork 219.35, London 2520.12, Páris 20.28, Milánó 27.20, Prága 15.39, Budapest 90.56.50, Belgia 9.13, Bucuresti 3.17, Varsó 38.20, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdézárás. (Augusztus hó 30.)
Berlin 123.72, Amsterdam 208.20, Newyork 219.30, London 2520.12.50, Páris 20.27.50, Milánó 27.20, Prága 15.39, Budapest 90.55.50, Belgia 9.13, Bucuresti 3.16.50, Varsó 38.20, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Augusztus hó 30.)
Árjegyzések: Páris 6.45, Berlin 39.35, London 803.75, Newyork 164.50, Milánó 8.63, Zürich 8.63, Prága 4.88, Bécs 23.30, Budapest 29.70, Varsó —. — **Valuták:** Napoleon 640, márka 20, leva 1.22, török lira 0.84.50, angol font 8.70, francia frank 6.52, svájci frank 32, olasz lira 8.70, drachma 2.10, dinár 2.90, dollár 32.42, lengyel zloty 18.92, osztrák schilling 23.50, pengő 28.90, cseh korona 4.90.

NYILTTÉR.

Érvényesítésként nem vállalunk felelősséget.

Dr. Virgil Bogdan notar public in Arad.

Az ismételt rendszeresített aradi negyedik közjegyzői állásra újból történt kineveztetésem folytán, tisztelettel tudatom, hogy

közjegyzői irodámat

az előző helyén, Aradon, Strada Horia No. 2. alatt, újból megnyitottam s illetve tovább folytatom.

Arad, 1928. augusztus 29-én.

Notar public:

Dr. BOGDAN.

Loósi és egervári báró Solymosy Tibor, a volt főrendiház örökös jogu tagja, örgróf Pallavicini Jánosné született loósi és egervári Solymosy Mária báróné, loósi és egervári Solymosy Iris báróné és loósi és egervári báró Solymosy Árpád mint gyermekei, valamint testvérei: losonczy gróf Gyürky Victoráné született loósi és egervári Solymosy Irma báróné és gyermekei, loósi és egervári báró Solymosy Jenő, özv. loósi és egervári Solymosy Ödönné báróné született zichi és vásonkeői Zichy Angéla grófné mint sógornő és gyermekei, valamint Pallavicini János örgróf mint veje és annak gyermekei: Amélie, János, Gábor és Éva mint unokái úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel, de az Isten akaratában való megnyugvással jelentik, hogy forrón szeretett jó atyjuk, nagyatyjuk, testvéreik és rokonuk

méltóságos

loósi és egervári báró SOLYMOSY LAJOS

a volt főrendiház örökös jogu tagja, a magyar-honi ág. hitv. ev. egyetemes egyház volt egyházi és iskolai tevékenységével

folyó hó 27-én reggel 3 órakor, életének 64-ik évében, hosszú szenvedés után nemcsak lelkét Teremtőjének visszaadta.

Drága halottunk hült teteme folyó hó 28-án délután ¼ 4 órakor a kerepesi ut melletti temető halottasházában az ág. hitv. evang. egyház szertartása szerint megáldatott, azután Nagylozsra (Sopron m.) szállítatván, ott a családi sírboltba temettetett az ág. hitv. evang. egyház gyászszertartása szerint folyó hó 30-án délelőtt 11 órakor.

Budapest, 1928. augusztus hó.

Harcát befejezte, hitét megtartotta, eltételezt neki az örök élet koronája. 4648

csikkarczaiyi Erdélyi Ferenc posta és távirtda főtiszt, szerető férje, a maga és egyetlen leánykája, Lilliké, valamint frivald Frivaldszky Dezső édesapja, úgy az akölirottak, valamint számos rokon, ismerős és barát nevében is mélyen megtört szívvel, de a jóságos Isten szent akaratában megnyugodva szomorúan jelentik a felejtethetlen drága jó feleség, imádott édesanya, gyermek, testvér, sógornő, unokatestvér, nagynéni, rokon és jóbarát

csikkarczaiy

Erdélyi Ferencné

szül. frivald FRIVALDSZKY OLGA

f. évi augusztus hó 29-én éjjel 12 órakor, életének 34-ik s a legboldogabb házasságának 15-ik évében rövid, de kínos szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványait f. hó 31-én délután fél 7 órakor fognak a Pomenirea (Alsó temető) gyászházából a román. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint az ugyanottani temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az egészséltető gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért f. évi szeptember hó 3-án délelőtt 10 órakor fog a helybeli főtiszt. Minorita-atyák szentegyházában az egék Urának bemutatgatni.

Tied a nyugalom, miénk a mélységes fájdalom!

Arad, 1928. augusztus 29-én.

Zavricescu Györgyné szül. frivald Frivaldszky Ella testvére, Zavricescu György sógora, Hintermayer Ilona nagynéni, id. Doroghy Béláné szül. frivald Frivaldszky Margit unokatestvére, Zavricescu Goguka, ifj. Doroghy Béla, unokaöccsei és az összes itt és távollevő rokonok. 4650

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Női kabátokban és szőrmebundákban feltűnően olcsó vásár:

Crep de chin ruhák ... .. Lei 1500-tól
 Divatköpeny gyapjú kockás kelméből Lei 1200-tól
 Kasha kabátok ... .. Lei 1600-tól
 Bakfisi téli kabátok divat szőrmevel Lei 1700-tól

PLESZ GYULA
 női felöltő és szőrmebundákban, a színház hátsó bejáratával szemben,

Női téli kabátok divat szőrmevel Lei 1900-tól
 Szövet ruhák ... .. Lei 600-tól
 Silelektra bunda ... .. Lei 6500-tól
 Divatbundák ... .. Lei 8000-ól

Kérem a címre figyelni!

Saját é. dekában győződjön meg utó érteletlen versenyképességéről!

Kérem a címre figyelni!

Legújabb divatu filc-tompok 110.— Lejért érkeztek: „GABY“-szalon

Bul. Reg. Ferdinand H. sz., (Pollák-ház.)

Főtér közepén

(Minorita templommal szemben)

nagy üzlet-helyiség, azonnalra kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Figyelem! Új bőrüzlet! Figyelem!

Tisztelettel értesítjük a többek között iparosságot, hogy Aradon, Str. Bratianu 12. (Weitzer János-ucca) főpostával szemben, teljesen újonnan berendezett

bőr és cipéskellékek üzletet nyitottunk

Minden főrekvésünk az lesz, hogy az igen tisztelt vásárló közönséget a legjobban és legolcsóbban kiszolgáljuk.

Kérjük egy próbavásárlás által meggyőződést szerezni.

4631

Szíves pártfogást kér:

Havas Testvérek.**Használt puha-ólm**

megvételre kerestek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

a lapunkban megjelent hirdetés alapján vásárol, sziveskedjék megemlíteni az

Aradi Közlöny**APRÓ HIRDETÉSEK.**

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóle hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszlevelezzel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, illetve levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

OKTATÁS.

KÖZÉPISKOLAI, elemi magánvizsgákra előkészítők. Német nyelvórákat adok. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4520

ALKALMAZÁS.

MUNKÁSLEÁNYOK felvételnek. Perfect, Str. Cuza Voda 40-42. 4645

EGY ÜGYES SZOBALÉANY 16 bizonyított vánnal, utifához azonnalra felvétetik. Jelentkezni délután 3/6 és 6 között az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜGYES, MEGBIZHATÓ KIFUTÓ LEÁNYT 16 bizonyított vánnal felvesz Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

KIFUTÓFIU azonnalra felvétetik. Sándor Ferenc könyvtárában.

FERFI fehérneművarrónőket és vasalónőket keresünk azonnaira. Erica fehérneműgyár Brasov, Str. Porti 50. 4634

KERESK nős álmolnárt azonnali beépítésre Győrökre. Bisztriczky malomtulajdonos Győrök. 4636

ROMÁNUL is jólbeszélő kiszolgáló leányt felveszek. Hegedűs Gyula. 4638

LAKÁS.

Ugy alszik, mint az angyal, ha „ANTIPOL“-al irtja poloskáját. Valódi csakis 2887 Weisz patikában. Üvege 20 lei.

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnaira.

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1857

VÉTEL ÉSELADÁS.

FERFI SZABOSÁGHOZ egy nagy Singer-gép eladó. Neuman-palota, házmeztérnél. 4648

HASZNÁLT, de jókarban levő patent pékkemence ajtó és egyenlencsés kemence lámpa megvételre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadója továbbítja. 4640

SZŐNYEGEK, vitrinek, antik butorok, ebédő, háló, szalon berendezések, fotelok, székek, kredencek, festmények, tükörök, antik órák, vázák, girandólok, lámpák, íróasztalgarnitúrák, íróasztalok, porcellánok, kékkeretek, perzsa és silkín bundák, férfi öltönyök, antik asztali lámpák. Jókal összes művel, gobelinek, kézi munkaképek, bronz figurák, falitáblák, tea asztalka, szakácskönyvek stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. 1000

MEGBIZÓIM részére keresek különböző antik szalonokat, Salgóné bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.) 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ha venni, eladni akar, hirdetését adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — negyvennyolc lej tes. kookára

Kényeszer eladás 3 nap költözés előtt FISCHER üvegüzlet

Arad.

Berendezés eladó! 2895 Üzlethelviség kiadó!

BUTOR jutányos áron kapható Wiegenfeld Adolf Arad

Strada Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9-11. 8704

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

INGATLAN.

EGY ház azonnalra eladó a legforgasmasabb helyen. Cím Ioan Tuleu Socodor 334. 4497

EGY kertes ház sürgősen eladó 85.000 lejért Mosóc-telep. Str. Trianon 13. 4633

287 HOLD prima birtok Szatmártól fél óra, kitűnő épületekkel és lakóházzal, magyar holdanként 7 és fél ezer lejért családi okok miatt eladó esetleg jöbblet-vedelmű házzal elcserelem. Érdeklődni: Nagyvíviresi uradalom tulajdonosánál Halmeu, jud Satu-Mare. 4643

Volt Lipót-uccában

egy azonnal elfoglalható 3 szobás és egy 1 szobás lakásos ház, áron alul, 350.000 lejért eladó.

Bővebbet: Kiss Lajos „Uranul“ irodájában, városházával szemben. 4647

ÜZLETEK.

40 év óta fennálló építőanyag-üzlet egyik elhunyt beltársa helyébe szolid és garanciaképes egyént társnak keres. Nagy tőke nem kívántatik. Az üzlet jól van megalapozva s így biz. 4517 ton exisztenciát nyújt. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Darálómalom helyiség, bérbe vagy eladó négy falu központjában. 4515

Fiskuti darálómalom.

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVÓ EMBEREKHEZ! Egy szegény nyomorgó tüdőbeteg asszony három kicsi gyermekével kéri a nemeslelkű embereket, hogy adománvukkal támogatni sziveskedjenek. Hálaosan fogad bármit. Címe Variassy Lajos-ucca 78. 260

Makulatura,

tisztá lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Turista-kirándulás

szept. 16-28-ig, Temesvár, Velence, Gardafó, Riva, Dolomítok, Mandola, Bozen, Meran, Brennerhátság, Innsbruck, Salzburg, Linz s a Dunán hajóval Orsováig. Költségek 12.000 Lei. Prospektusok és felvilágosítás az

Hálóközi-Társaság Menet-egyirod. jában

a Minorita templommal szemben, a dohány tézede helyén. Tel. 6-57. (Ez előtt a Központi Tk-pénztár pénzváltó helyiségében volt)